

Hørsholm-Rungsted

Vikingelaug

Nyhedsbrev for muntre helårsvinterbadere
• nr. 14 juli 2014 • 3. årgang
Særnummer på 48 sider i anledning af jubilæet

Dette kan du møde i dette særnummer

48 sider med masser af fornøjelige glimt fra 40 år med De Muntre Helårs Vinterbadere i Rungsted

Her mødes vi som mennesker	3	Byttehandel: Brød for et bad i isen	24
Vinterbader i Canada ved et uheld	4-5	Nemt: Kun fire ting, du skal huske!	25
Michael er ordholdende, medlemsskab med forbehold og vinterbadning en idræt	5	Ny kategori kom til i 2013: Politiske turister	26-27
Kommunen troede det var en carport	6	Betalingsevnen har desværre altid manglet!	28-29
Drengen, der kunne cykle på vandet	7	Fodsvamp skal ikke brede sig	30
Flaskepaten blev omsat til sprut	8	Mådehold en stadig en forudsætning	30
Beslutsomhed, udfordringer og havet	9	Kan man bade i Øresund?	30
Den støvsugende viking	10	Laugets første Elektroniske Viking	31
De fire kategorier	10	Lauget smugstartede i 1960	32-33
Lurendrejerne og melodien som blev væk	11	En tragisk drukneulykke	33
Rungsted Havn siden 1923	12-13	Evigt problem: Lav vandstand eller høj havbund	34-35
Kvinden i skurvognen	14-15	Det kan være nyttigt at gå i skole	36
Lauget er faktisk ældre end 40 år!	16	Man møder aldrig et surt menneske	37
Er sjovt og vi ta'r gas på hinanden	17	Badebroer gennem tiderne	38-39
Dåben gennem tiderne	18	Alle taler om vejret - vi taler om temperaturen	40-41
Stifteren nægtede at bade i Øresund	19	Vinter omkring Vinterpaladset	42-43
Du er for tynd og dør af kulde!	20	Formanden for Fuldmåneudvalget	44
Vinterbadning populært	20	Vi bliver en sand turistattraktion	45
Runeristeren med de mange kasketter	21	Vimplen markerede de første 25 år	46
Anbefaler det kolde på det varmeste ..	22	Navneregister	47
Vigtige og vægtige udvalg er et must i Lauget	23	Alting har en bagside	48

Tekst, layout og produktion Erling Madsen - teksten om Rungsted Havn på side 12-13 er skrevet af Lisbet Hein.

Tak til Merete Ammentorp, Bodil Carstensen, Julie Grandjean, Jørgen Kops, Tora Landgren, Henrik Moltke, Birthe Næs, Charlotte Røder, Gorm Skånstrøm og Gerda Sonne for lån af materiale.

© Juli 2014 - udgivet som elektronisk nyhedsbrev. Også tilgængeligt på Laugets hjemmeside - klik på navnet:

www.horsholm-rungsted-vikingelaug.dk

Bestyrelsen: Dorrit Noldus-Nilsen, Hovding Erling Madsen, Skatmester Mariann Albjerg, Næste Mads Weltzer og Overbestyrer Jens Casupej.

Her mødes vi som mennesker

Og i Lauget sørger vi fortsat for at holde humørfanen højt! Den muntre stemning vigtig

Ofte møder vi hinanden med visitkortet forrest: Startreplikken er tit, når man møder nye mennesker: »Hvad laver du?«

Sådan er det ikke i Lauget: Det er ét af de få steder, hvor vi mødes som mennesker.

Mange ved vi ikke hvad laver eller hvad hedder - men samtalen går jo fint alligevel. Dybest set handler det vel om at have respekt for mennesker.

Hans Grønberg bemærkede engang i én af sine hovdingetaler:

- Det er lidt af et anonymt fælleskab, vi har.

Humørfanen holdes højt

Og så skal det da heller ikke glemmes, at det hele tiden i Laugets 40 år har været vigtigt at holde humørfanen højt:

Den muntre stemning er vigtig, og der er næppe mange morgener, hvor der ikke bliver grint i Vinterpaladset. Det er en dejlig start på dagen!

Denne særudgave af vort nyhedsbrev er ikke en traditionel historiebog, hvor hele historien fortælles.

Det er snarere nogle kalejdoskopiske glimt af stort og småt. Mange mennesker og mange begivenheder kunne også være nævnt. Frem for alt er det i høj

grad en beskrivelse af Lauget i jubilæumsåret.

Udvikle frem for at afvikle

Bestyrelsen satte i 2012 fokus på at udvikle frem for afvikle: Det er trist at sidde i selvfed begejstring, mens manglende fornyelse får foreningen til at dø.

Vinterbadning, Sundhed og Velvære er nøgleordene, og vi har eksempelvis haft offentlig zumba i Parken, crawlkursus, og deltagelse i Kræftens Bekæmpelses Stafet for Livet.

Pressearbejdet er også speedet op, så vi er blevet mere synlige.

Vinterbader i Canada ved et uheld

Og for 40 år siden var Jørgen »Sølvræv« Kieler med til at stifte Hørsholm-Rungsted Vikingelaug og det var med vilje!

For æresmedlem Jørgen »Sølvræv« Kieler er der to tilfældigheder i forbindelse med vinterbadning:

At han overhovedet begyndte og at Hørsholm-Rungsted Vikingelaug blev stiftet.

Omvej via England og Tyskland

Vi skal tilbage til 1938, hvor Jørgen Kieler opholdt sig et halvt år i Cambridge i England, hvor han blandt andre mødte den medicinstuderende Frank Glassow; dansk jøde med ukrainsk baggrund.

2. verdenskrig skilte dem ad – men med den fælles skæbne, at de begge kæmpede mod nazismen.

Jørgen som frihedskæmper og siden koncentrationslejr fange i Tyskland, Frank i den britiske hær som deltager i blandt andet invasionen under Montgomery og han arbejdede som kirurg med de allierede soldater, som blev såret.

Horsens: Bare kør lige ud!

De allierede rykkede ind i Nordtyskland efter invasionen over Den Engelske Kanal.

Da kaptajn Frank Glassow befandt sig et sted i Nordtyskland, beordrede han en jeep kørt frem og bad chaufføren om at blive kørt til Horsens.

»Hvor er det?«, spurgte chaufføren undrende.

Starten: Entreprenør Aage Rüsç leverede en skurvogn til omklædning. (Foto fra Jette Ankerstjernes bog »30 år med Rungsted Havn«).

Foto: Jesper Alstrøm

Jørgen Kieler i Vinterpaladset ved Standerhejsningen 2012. Fra starten i 1974 var det vigtigt, at stemningen skulle være uhøjtidelig og usnobbet, og at medlemmerne skal mødes som mennesker.

»Bare køre lige ud!« lød svaret.

- Jeg sad hjemme sammen med min familie i Horsens en dag i 1945, da det ringede på døren – og uden for stod Frank Glassow! Efter syv års adskillelse – dét tager jeg som udtryk for trofast venskab, siger Jørgen Kieler.

Uheldet i en canadisk sø

Kontakten blev bevaret, og senere besøgte han familien Glassow, som var flyttet til Canada, og en dag kørte de en tur og endte ved en stor sø:

- Så badede vi – og jeg opdagede at der var is på! Så blev jeg vinterbader. Så for mit vedkommende var det et uheld ...

Hjemme i Rungsted fortsatte han vinterbadningen fra stranden ved havnen:

- Vi var nogle stykker, der begyndte at svømme dernede. Vi kendte ikke hinanden, men mødtes tilfældigt, fordi vi var lige tossede med at gå i vandet fra åben strand, erindrer han.

Usnobbet og uhøjtidelig

Og disse tossede mennesker fandt hurtigt sammen, og stiftede Hørsholm-Rungsted Vikingelaug 1. august 1974.

Ifølge Jørgen Kieler var det fra starten vigtigt, at stemningen skulle være usnobbet og uhøjtidelig, og at man skal mødes som mennesker.

En stil, der i allerhøjeste grad er blevet

fastholdt siden!

At der er en tillid og åbenhed mener Jørgen Kieler – som i mange år stod i spidsen for forskningen i Kræftens Bekæmpelse – også ses på en speciel måde:

- En af de ting, som har gjort størst indtryk på mig i vor klub, er, at folk, som har gennemgået operationer, ofte efter cancer, føler sig frie og bader. Det er en god ting, siger han.

Lever længe takket badningen

Jørgen Kieler har tidligere sagt, at vin-

Jørgen Kieler fotograferet til dåben i oktober 2012 sammen med Annie Mortang og Per Ebert.

terbadningen og den gode, muntre stemning har været medvirkende til at han har levet så længe: 23. august 2014 bliver han 95.

Et fald gjorde ham mindre mobil i tre måneder, men efter lidt genoptræning vendte han 8. juli tilbage til Vinterpaladset; og netop dét at komme ned at bade igen var i høj grad medvirkende til at

give ham styrke til at blive friskere igen.

Ikke tilfreds med børnene

Vinterbadning har således været et vigtigt omdrejningspunkt, men har hans begejstring for badningen så smittet af på de tre børn?

- Jeg har forgæves prøvet at få børnene til at blive vinterbadere, men det er ikke rigtig lykkedes. Den yngste bader sommetider for ikke at skuffe mig. Men det er jeg ikke tilfreds med, siger han og griner.

Michael er udholdende

I maj 1986 modtog Lauget et brev fra en mor i Hørsholm.

»Min søn Michael på 12 år har i løbet af det sidste års tid vist en stærk interesse i morgenbadning. Han har faktisk været så udholdende, at han er moden til at søge om optagelse i Vikingelauget.«

Det kan ikke umiddelbart ses om han blev optaget, men det skete næppe, da vinterbadning kun er for voksne.

Medlemsskab med forbehold

I august 1983 optages et ægtepar, og i brevet indskærper daværende bestyrelsesmedlem Paul Ammentorp, at bomkortene kun er til »vinterbadere – eller rettere de personer, der bader hele året. Hvis De og Deres kone ikke ser dem i stand til at nyde morgendukkerten i vinterhalvåret (bortset selvfølgelig for den strengeste tid) synes jeg vi må have en gentleman-agreement om at drøfte deres fortsatte medlemskab.«

Årskontingentet var 100 kroner og gebyr for indmeldelse 250 kroner.

Vinterbadning er en idræt

I en bekræftelse af optagelsen, skriver daværende Høvdning Jens Høite i september 1988 til et nyt medlem:

»Tak for din interesse for denne fortrinlige idrætsudøvelse.«

Byggeriet af Vinterpaladsets første udgave i 1974 førte til, at kommunen tog fat i en grundejer for at indskærpe, at der ikke må bygges carport uden tilladelse ... Billedet er fra lørdag 26. oktober 1974, hvor huset blev kørt fra Gærdesmuttevej 8 til Rungsted Havn med tilhørende vikinger og et følge af medlemmer i biler.

Vinterpaladset løftet ned og anbragt på stranden - lige før det nuværende Vinterpalads, som er nummer to.

Kommunen troede det var en carport

Så en husejer på Gærdesmuttevej fik en reprimande, da Vinterpaladset blev bygget

En husejer på Gærdesmuttevej i Hørsholm fik en alvorlig reprimande fra Hørsholm Kommune, der må have fået en anmeldelse:

Det blev indskærpet, at husejeren under ingen omstændigheder måtte opføre en carport uden at have fået den fornødne tilladelse først fra kommunen!

Men det viste sig, at der ingenlunde var tale om en carport, men Hørsholm-Rungsted Vikingelaugs første udgave af Vinterpaladset, som blev bygget i hans indkørsel!

Historien fortælles i Ugebladet 31. oktober 1974 i forbindelse med at »carporten« lørdag ugen før var blevet kørt på lastvogn fra Gærdesmuttevej 8 til Rungsted Havn.

Ærbødigt omtaler Ugebladet det som en vikingeborg - men også som »et selvbygget omklædningsrum«, der er tillempt arkitekturen på havnen.

Planerne blev ændret

Skurvognen var blevet flyttet over fra Nordmolen til den nye havns Syd mole,

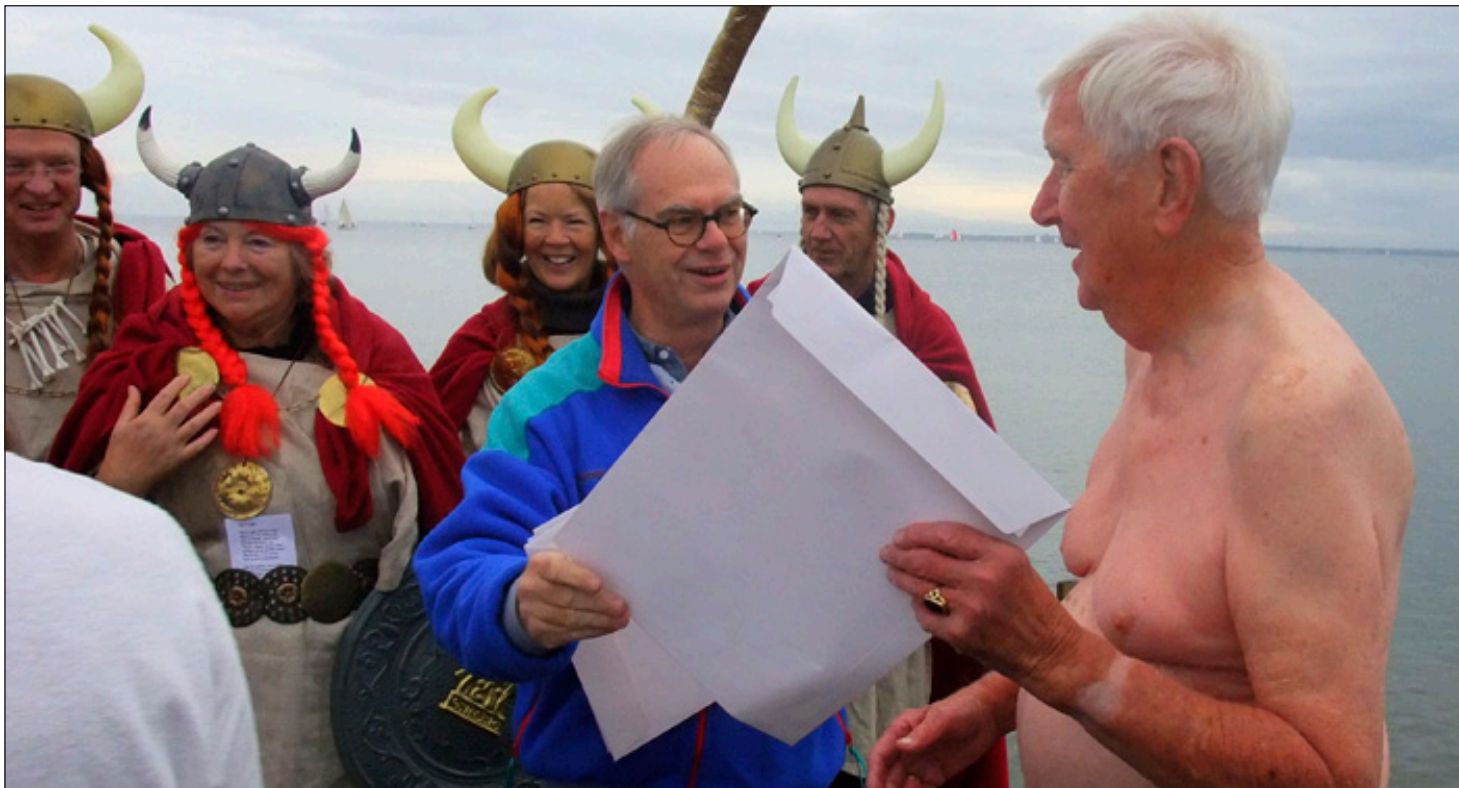
hvor den så senere blev erstattet af Vinterpaladset.

I bogen »30 år med Rungsted Havn« fra 2004 fortæller Jette Ankerstjerne, at det var havnens mening, at Vinterpaladset skulle suppleres med toiletter, kiosk og badekabiner.

»Den planlagte iskiosk viste sig at være en dårlig forretning og var kun aktiv i én sæson«, skriver hun.

Dengang blev der badet fra en bro på stranden, hvor kommunen i dag sætter en bro op om sommeren.

Tempoet er roligt hos Poul Henning Lundbjerg Hansen, som ved dåben i oktober 2012 efter ti års tilløb får diplommet overrakt af Jens »Runerister« Hage. Og dermed avancerede han omsider fra skjoldunge til viking.

Drengen, der kunne cykle på vandet

Poul Henning Lundbjerg Hansen: Flere år om at blive medlem og ti år om at blive døbt

Allerede som dreng havde han et specielt forhold til vand: Han kunne nemlig cykle på vandet.

Og dén færdighed har formentlig været medvirkende årsag til, at han i mange år var formand for menighedsrådet i Rungsted, da den kristne historie jo rummer beretningen om én, der kunne gå på vandet.

Det bør måske tilføjes, at Poul Henning Lundbjerg Hansens cykelture som

barn på Skanderborg Sø forgik, når der var is på vandet ...

Presset til medlemsskab

Han hævder, at han blev stærkt presset af tre medlemmer af Lauget til at begynde som vinterbader når han gik på pension, og det førte til, at han blev optaget i 2002.

- Da jeg endelig gik på pension og skulde til at nyde livet, døde min kone. Så

kom jeg herved og det bekom mig vel, fortæller han.

Det fantastiske sammenhold og den muntre stemning fremhæver han som en rigtig god start på dagen.

Var ti år om at blive døbt

Men han er nu ikke for hurtig: De sidste mange år har reglen været, at efter to års fast badning erhverver medlemmerne retten til at blive døbt og dermed avan-

cere fra skjoldunge til viking/skjoldmø.

Det tog menighedsrådsformanden ti år at få taget sig sammen til at blive døbt ...

Og han har passet badningen stort set dagligt siden optagelsen:

- Man kommer godt i gang med dagen og det er aldrig kedeligt at kommer herved, siger han.

Poul Henning er i øvrigt ferm som rundstykkesmører, hvilket han med virtuositet demonstrerer når der skal smøres til Standerhejsningen og Julebadningen.

Det spiller nok også ind, at han hér er omgivet af en større skare af friske skjoldmøer ...

Paul Ammentorp, Kirsten Kragh og Johannes Anker Larsen skåler i Gammel Dansk - en del af morgenritualet. Julie Grandjean mener, at billedet er taget i 1992 i forbindelse med, at der skulle laves en film om vinterbaderne i Rungsted til brug på Verdensudstillingen i spanske Sevilla. Men hun tror ikke, den blev brugt.

Herunder Jørgen Kops, da han modtager kåben og vikingnavnet Isenskælver efter 25 års badning.

Foto: Jesper Alstrøm

Flaskepanten blev omsat til sprut

Morgenholdet startede dagen med at samle flasker på stranden inden der blev skålet

Seks-otte mennesker mødtes hver morgen i omkring 15 år klokken 5.30 og startede dagen med en gammel dansk.

- Det var gratis - for den blev betalt via de flasker, vi hver morgen samlede op på stranden, siger Jørgen »Isenskælver« Kops med et smil.

Jørgen Kops begyndte at bade på Nordmolen i 1967 og her fortsatte det til byggeriet af den nye havn startede i 1972.

Han var således med, da Vinterpaladset i oktober 1974 på lastbil blev trans-

porteret til stranden på Sydmoen.

Han mindes også smedemester Aage Rűsz' interimistiske badebro, som blev sat op, da kommunen pillede badeanstalten ned for vinteren, samt skurvognen med varmende ovn.

- Der har altid været højt humør! Og Paul Ammentorp var noget af en humørbombe, erindrer han om én af stifterne.

Da termometret viste forkert!

Jørgen Korps var i mange år formand for det kombinerede udvalg for temperaturmåling og vanddybde - men i 2006 blev

udvalget delt i to på grund af arbejdspresset, og han fortsatte som formand for Temperaturudvalget.

En opgave, han tog meget alvorligt: Der havde således været en del undrende bemærkninger fra medlemmerne til de daglige temperaturmålinger og deres validitet.

Han foranstaltede kontrolmåling og kalibrering - og vendte tilbage med videnskabelig dokumentation for, at termometret viste forkert!

Det gjorde, at der fluks blev anskaffet et nyt.

- Hun havde badebroen - jeg havde beslutsomheden til at vi kom afsted, griner Lenette Jäpelt, når hun fortæller om, hvordan hun fik en anden kvinde med til vinterbadning. Billedet er fra dåben i 2009.

Beslutsomhed, udfordringer og havet

Lenette Jäpelt ville teste sig selv som vinterbader - og dét har hun ikke fortrudt

Beslutsomhed, udfordringer og havet er tre ting, som går igen i Lenette Jäpelts liv.

Hun fik engang lyst til at være vinterbader, og som sædvanlig var der ikke langt fra tanke til handling:

Der var i 2006 en fest for forældrene på skolen, og hun spurgte en anden mor, om hun ville begynde på vinterbadning sammen med hende:

- Hun havde badebroen - jeg havde beslutsomheden til at vi kom afsted, griner hun.

Umiddelbart var det ikke noget for den anden at hoppe i det kolde vand, men hun blev alligevel overtalt i aftenens løb.

Det kom dog bag på hende, at morgenbadningen allerede startede klokken 6.15 næste morgen ...

Hurtig beslutning og en udfordring
For Lenette Jäpelt var det typisk, at hun havde truffet en beslutning, den blev hurtigt omsat og det handlede også om en udfordring:

- Jeg ville bevise over for mig selv, at

jeg kunne bade i det kolde vand, siger hun.

De rykkede hurtigt fra den private badebro hen til Nordmolen, hvor de badede som turister i godt selskab i et år inden de blev optaget i Lauget i 2007.

- Jeg ville først optages, når jeg havde bevist, at jeg kunne vinterbade.

Altid glade mennesker

Den anden kvinde holdt op igen efter et par år, men Lenette Jäpelt er fortsat med stor begejstring:

- Der er altid positive, glade mennesker, siger Lenette Jäpelt, som selv er rap i replikken og flere gange har sat ordrige vikinger på plads.

Ro og fordybelse

Om sommeren nyder hun at svømme rundt om platformen, fordi den giver fem dejlige minutter i ro og fordybelse, og hun kan godt lide at stå på badebroen og lade roen sænke sig, men hun reflekterer.

Der er noget tankerensende over at være i og omkring Vinterpaladset.

Akkurat som når hun udøver en anden vanddisciplin, kajakroning, som hun begyndte på for nogle år siden efter tidligere at have roet.

Støvsugerekvilibristen Jes Gerstrøm, yderst tv. På billedet har han nødtvungent sluppet støvsugeren for at følge dåben i oktober 2011.

Den støvsugende viking

Jes Gerstrøm har skrevet sig ind i historiebøgerne - men holdt så op med at skrive

Der er mange måder at gøre sig bemærket på: Jes Gerstrøm skrev sig ind i historiebøgerne ved i marts 2013 at være årets første mand på rengøringslisten.

Godt nok efter at skjoldmøen Lenette Jäpelt med de muskuløse overarme havde vredet hans arm om.

Da så hans rengøringsuge oprandt, afslørede han absolut ukendskab til en støvsugers virke, så han bemærkede skriftligt, at støvsugeren lugtede, hvorfor han tog sin egen med. Det afstedkom ganske mange muntre bemærkninger fra rengøringserfarne skjoldmøer ...

Han har ikke skrevet sig på siden. Lis-

ten blev i øvrigt indført i 2003 på initiativ af Anne Krebs: »Jeg foreslår et først til mølle princip - så skynd dig for at få din yndlingsuge!« skrev hun.

Slet ikke meningen

Det var egentlig ikke meningen, at Jes Gerstrøm skulle være vinterbader:

- Men sommeren 1999 var dejlig og jeg ville godt ha' den til at vare lidt længere. Den ene dag tog den anden og pludselig gik der sport i det. Det blev oktober, november og nytår, fortæller han.

Livet som turist med omklædning i al slags vejr var tidligere et krav i ét år for at kunne blive optaget. Men han kan ikke

anbefale at stå udendørs og klæde om, så han søgte efter nogle år som turist optagelse og kom ind i 2007.

Som et Kinderæg!

- Men bli'r i godt humør af at komme derned. Det er lige som et Kinderæg med tre ting: En kropslig oplevelse, en naturmæssig oplevelse og ikke mindst det sociale element, understreger han.

Og Jes Gerstrøm føjer til, at han altid går ud af Vinterpaladset med et smil på læben.

Og så siger han grinende:

- Det er ikke mange steder man ka' få Sundudsiget for 1,09 kroner om dagen ...

De fire kategorier

Skjoldunger, skrællinger, vikinger/skjoldmøer og turister

Skønt Lauget hylder dét, at kunne mødes som mennesker uden titler, så er der alligevel en nødvendig inddeling i kategorier:

Nye medlemmer er skjoldunger, som efter to års fast badning opnår ret til at blive døbt.

Dåben - som de senere år er blevet med dresscode: Dekadent og fornøjelig - giver ret til at være viking/skjoldmø, ligesom den udløser et diplom.

Nederst i hierarkiet er skrællinger: Medlemmer, som *ikke* bader. De tåles dog, så længe de betaler kontingent.

Endelig skal det også med, at der er en kategori mere: Turister.

Det er mennesker, som primært dukker op på Nordmolen i april-maj og så bader med hen til september, hvor de atter gemmer sig indendøre, mens vi andre nyder, at temperaturen omsider kommer ned under ti grader, så det atter bliver sjovt at bade.

Da vi i 2012 indviede den nye bro, blev den hurtigt et populært tilløbstykke blandt turister på alle tider af døgnet.

Hver morgen møder vi også en håndfuld, som står på ventelisten - det bliver naturligvis både påskønnet og noteret, at de således som turister ruster sig og viser interesse!

Lurendrejerne med et sangnummer til Standerhejsningen i oktober 2012. Fra venstre Judi Johnsen, Birger Hoff, Gerd Tvede, Sven Bak-Jensen og Conny Jacobsen. Desværre har vi ikke lyd på billedet. Herover et hidtil hemmeligholdt spionfoto: Lurbyggeriet i en kolonihave i 2006.

Lurendrejerne og melodien som blev væk ...

Med Gorm »Lurifax« Skånstrøm som dirigent for Lurendrejerne fik Lauget i 2006 en helt unik musikalsk tilføjelse

Kombinationen af at være tryllekunstner og julemand er slet ikke så ringe:

Det lykkedes således Gorm »Lurifax« Skånstrøm i 2006 at trylle lurblæserlauget frem som en unik gave til Lauget.

Ja, når Lurendrejerne spiller er det en musikalsk og følelsesmæssig oplevelse, som ingenlunde kan beskrives med ord!

Af hensyn til publikum annonceres altid først, hvilket nummer der vil blive spillet, så man kan forsøge at genkende melodien.

Lurendrejerne kommer altid marcherende ad stranden til Vinterpaladset for at åbne både Standerhejsningen i oktober og Julebadningen 24. december.

Lurendrejerne har også været med til åbningen af Havnens første havnefest i august 2013 og deltager atter i 2014.

Det hører også med til historien, at et par lurblæsere stillede op uden for Hørsholm Kirke, da et par medlemmer blev gift.

Disse drabelige vikinger blev endda inviteret inden for i våbenhuset, hvilket

beviser folkekirkens rummelighed ...

Olsen Banden værdig

Lurifax blev medlem i 2005 og var første gang til generalforsamling i april 2006, hvor han under Eventuelt foreslog et lurblæserlaug og tilbød at stå i spidsen for det.

Forslaget blev godt modtaget - og han gik sammen med en kammerat i gang på bedste Olsen Banden-maner:

- Vi tog tre golfbolde, som vi skar over i halve, elektriskerrør, som vi forstærkede

med jernrør, tre runde stykker loftstuk, gaffatape og bronzemaling, fortæller han.

Det giver en højst ejendommelig tonesætning!

Den normale bemanning er tre lurblæsere og tre cheerleaders, som dirigenten kalder dem - og så er der et par i reserve.

Det skal heller ikke glemmes, at Lurendrejerne udvikler sig løbende og på et tidspunkt forfinede koncerterne ved at indføre sangnumre - hér kan man dog genkende melodierne ...

1923: Den første havn - her med en hjuldamper i havnebassinet.

1956: Ø-havnen. Den ringe vanddybde gjorde, at det var nødvendigt at lægge den et stykke ude i Øresund.

Rungsted Havn siden 1923

Blev anlagt ret sent i forhold til de andre fiskerlejer

I 1923 fik Rungsted sin første havn. Det var sent i forhold til de andre fiskerlejer langs Øresundskysten, og savnet af en havn betød indtil da, at fiskeriet måtte foregå fra ganske små både, der kun havde nogle gamle kystsikringsmoler at lægge til ved.

Da Rungsted Havn endelig kom, var det for sent til at standse tilbagegangen i det hensygnende fiskeri. Til gengæld blev havnebassinet hurtigt fyldt op af lystsejlernes både, og havnen blev centrum for et myldrende fritids- og foreningsliv.

Den lave vandstand stillede krav til havnens udformning

Havnen var bygget som en såkaldt »ø-havn«. På grund af den ringe vanddybde blev selve havnen anlagt et godt stykke fra kysten, forbundet med land ved en lang tilkørselsbro.

Både nord og syd for tilkørselsbroen blev der i 1932-33 anlagt en kunstig badestrand.

Fra 1951 var der også mulighed for at bade fra den badeanstalt, som Hørsholm Kommune hver sommer satte op lige syd for havnebassinet.

Klager over manglende bådepladser til lystsejlere

I 1950'erne begyndte klagerne over mangel på bådepladser i Rungsted Havn, og problemet tog til i takt med den store vækst i Hørsholms befolkningstal i 1960'erne.

I 1972 begyndte anlægget af en ny, stor lystbådehavn. Den er landfast med kysten, anlagt uden om den gamle havn, som det kan ses af billederne. Dele af nordmolen fra den gamle havn er bevaret – det er på fundamentet af den, at Nokken og de yderste klubhuse (opført 1979-80) hviler.

I 1974 stod Rungsted Havn færdig. Den var en af Danmarks største og mest moderne havne med flere end 800 bådepladser, der hurtigt blev besat.

Anlægget af den nye havn betød, at badestranden langs kysten forsvandt, ligesom badeanstalten blev opgivet. Som erstatning for begge dele blev den nuværende strand anlagt langs havnens sydmole.

1972: Udvidelsen til den nuværende havn er gået igang.

1974: I februar så havnebyggeriet således ud.

1973: Det er blevet sommer og havnebyggeriet er nået et stykke videre.

1974: Havnen fotograferet i august, hvor den er færdig og de første både er lagt til.

Et udateret foto viser de primitive omklædningsforhold.

Tora »Tordenkile« Landgren er kvinden th., som står på ét ben. Hun kom ind i varmen i skurvognen, og var senere med til at stifte Lauget. Og bader stadig dagligt. Skurvognen var stillet op i vinterhalvåret, men skulle fjernes igen om sommeren, hvor der blev klædt om udendørs.

Kvinden i skurvognen

Tora »Tordenkile« Landgren startede udendørs, men blev så inviteret inden for

Kvinder i skurvogne findes typisk som billeder på væggene.

Men der er også historiske eksempler på, at levende kvinder kan findes i skurvogne:

- »Skal du ikke inden for?«, blev jeg spurgt, fortæller vort æresmedlem og tidligere kasserer Tora »Tordenkile«

Landgren. Og sådan blev hun inviteret inden for i varmen på Nordmolen, hvor skurvognen til omklædning stod.

Helt uformelt i starten

Dengang var det helt uformelt og slet ikke en forening:

- Vi var 14 i starten, erindrer Tora

Landgren og finder et gammelt, gulnet avisudklip fra Frederiksborg Amts Avis 10. august 1974 frem.

»Vinterbaderne i Hørsholm og Rungsted har organiseret sig og dannet Hørsholm-Rungsted Vikingelaug, oplyser laugets første formand, Paul Ammentorp, Hørsholm« indledes notitsen.

Paul Ammentorp og Erik Stærk skiftedes, ifølge Tora Landgren, til at være Høvdning i de første år.

Artiklen fortæller, at Lauget er stiftet for at sikre muligheden for et morgenbad sommer og vinter og for at havnebestyrelsen har et bestemt sted at henvende sig, hvis den vil have fat i vinterbaderne.

Bag dette gemmer sig, at vinterbaderne var begyndt på Nordmolen uden omklædningsfaciliteter.

Som kom der en skurvogn til, som havde den fortræffelighed, at den kunne flyttes, hvis der skulle bades et andet sted eller den stod i vejen.

Og i 1974 var havnen blevet udvidet til den større, den har i dag, og Lauget havde fået sit første hus placeret på stranden ved siden af Vinterpaladsets nuværende placering.

Rungsted Havn var derfor i 1974 skif-

Vinterpaladsets første udgave, som var placeret på stranden ved siden af den nuværende placering. Blot seks kvadratmeter var der at boltre sig på.

tet fra et være lettere klondykeagtig med små, røde skure og uden de store formeliteter, til at være en organiseret havn.

- Vi nød det! siger Tora Landgren begejstret om dét, at der kom et rigtigt, om end beskedent, hus til.

Dyr udskrivning til Vinterpaladset

Det var nu ikke nogen billig fornøjelse, for medlemmerne – som der efterhånden var 20 af – skulle betale et ekstra kontingent på to gange 500 kroner til det nye hus, som blev indviet i oktober

1974. Omregnet til nutidskroner svarer det til 5.900!

Skulle kunne flyttes

På side 6 viser vi et foto af Vikingepaladset version 1, som blev kørt på lastbil til stranden.

Konstruktionen var lavet, så huset kunne flyttes.

Der måtte nemlig ikke være stationære huse på havnen i 1974, så derfor var det vigtigt, at huset kunne flyttes.

Huset var lille, og på et tidspunkt viste

det sig, at de bærende dele var rådne, og i 1994 startede arbejdet med at finde en ny løsning.

Det blev til det nuværende hus på en trekant, som brætsejlerne havde forladt - og deres bro blev så overtaget som badebro i stedet for dén, der gik fra stranden med for lavt vand.

Amtsavisen fortæller, at den første bestyrelse bestod af formand Paul Ammentorp, næstformand Erik Stærk, kasserer Tora Landgren og Jens Høite og Jørgen Kieler.

Vil sikre sig morgenbadene

Vinterbaderne i Hørsholm og Rungsted har organiseret sig og dannet Hørsholm-Rungsted Vikingelaug, oplyser laugets første formand, Paul Ammentorp, Hørsholm. Det har baderne gjort, fordi man gerne vil sikre sig fortsat mulighed for at få morgenbadet sommer og vinter, og man giver hermed havnsbestyrelsen mulighed for at henvende sig et bestemt sted, når vinterbaderne skal kontaktes.

Det er vedtaget, at der skal betales et gebyr for at være med og det skal der, fordi vikingelaugget anskaffer sig et nyt, flytbart hus, hvori omklædningen skal kunne finde sted. Der må ikke være stationære huse på havnen og den gamle barak skal nedrives, den pynter ikke på den nye strand.

Men vinterbaderne – vikingerne om man vil – vil gerne have flere med i deres laug. Lauget vil propagandere for sig selv for frentiden. Lauget har konstitueret sig med Paul Ammentorp som formand, Erik Stærk næstformand, Tora Landgren kasserer og som bestyrelsesmedlemmer er valgt Jens Høite og Jørgen Kieler.

10.8.74

Amtsavisen

HL

Frederiksborg Amts Avis omtale af den nye forening, hvor der blandt andet fortælles, at der skal anskaffes et transportabelt hus til omklædning.

Laugget er faktisk ældre end de 40 år!

Laugsarkivar Per V. Rasmussen kan datere tilbage til 1970, hvor det bliver mere formelt

Laugsarkivar Per V. Rasmussen har – uden handsker – rodet gevaldigt i annalerne.

Og han kommer med den overraskende konstatering:

- Laugget er faktisk ældre end de 40 år – men det var ikke en formel forening, oplyser han.

Det fremgår således af et brevhoved med tegning af en viking og en skjoldmø, at der var vinterbadning i 1970-71 i oktober-april.

Af en liste over deltagere fremgår der

23 navne – blandt dem Jenny Kammergaard, som blev berømt, da hun som 19-årig i 1937 svømmede fra Sjællands Odde til Grenå på omkring 29 timer.

21. september 1970 står i et brev underskrevet af Paul Ammentorp og Erik Stærk, at det er for dyrt at købe et hus til omklædning og at den kommende udvidelse af havnen også kan give nye muligheder.

Derfor blev en skurvogn lejet i de syv vintermåneder til 280 kroner om måneden – og udgiften fordelt på de 23 med-

lemmer, der hver betalte 125 kroner.

Som det fremgår af andre artikler i dette nyhedsbrev har der været badet fast fra Rungsted Strand i hvertfald siden 1940'erne og især i 1960'erne.

Men nu ved vi i, at det uformelle i 1970 blev lidt mere formelt inden Laugget stiftedes i 1974.

Ikke underligt, at det af referatet fra generalforsamlingen i april 1979 – hvor Laugget var cirka 4 1/2 år – fremgår, at der var usikkerhed om, hvorvidt Laugget var ti eller 12 år ...

Laugsarkivar Per V. Rasmussen er dykket ned i arkiverne, hvor en del desværre er smidt ud undervejs. Så Laugsarkivaren har måttet konstatere en del huller i historien.

Herover brevhovedet fra 1970, hvor vinterbaderne bliver en anelse formelle og går sammen om at leje en skurvogn til omklædning i vinterhalvåret. Den skulle fjernes om sommeren.

Læs mere om tilløbet i 1960 på side 32-33.

- Er sjovt og vi ta'r gas på hinanden

Anni Mortang havde altid rystet på hovedet af sin vinterbadende kusine ...

Joh, Annie Mortang har bestemt ikke fortrudt, at hun i 2004 blev medlem af Lauget.

Hun havde godt nok i mange år rystet på hovedet af kusinen, som er vinterbader i Charlottenlund.

Men så flyttede familien til Rungsted og hun begyndte at sommerbade:

- Så ville jeg se, hvor langt jeg kunne gå, fortæller hun om sæsonen, som lang-

somt blev længere og længere.

Hun blev hurtigt bidt af det, og kan i dag slet ikke undvære det:

- Det er hyggeligt at kommer herved: Alle er glade, det er sjovt og vi ta'r gas på hinanden ...

Badetøj er ikke sagen

Af Høvding Paul Ammentorps beretning på generalforsamlingen i marts 1976

fremgår det, at »H.R. vinterbadere stadig er delt i to lejre, som jeg vil betegne som m.b. og u.b. (med badebukser og uden badebukser)«.

Han glædede sig dog over, at et kendetegn - uanset påklædning - er, at der er tale om en sammensvejset flok. En ting, vi genkender i dag.

Annie Mortang startede med at bade med badedragt, men fandt hurtigt ud af i

Annie Mortang tv. foran Bænken, hvor rekorden er ni personer på én gang. Bemærk tagrenden: Den blev på et tidspunkt pillet ned, fordi den hele tiden blev udsat for hærværk: Nogle personer - som både mentalt og fysisk var meget små - havde det med at hænge sig i den, så den ikke var funktionsdygtig. Det fik desværre den konsekvens, at vores flittige TOB-udvalg (Tagrende-, Område- og Bænkrenseudvalg) måtte reduceres til et OB-udvalg. Senere viste det sig, at arbejdet med at passe vores kæmpe park måtte overlades til en professionel gartner, så udvalget måtte atter nedskæres og blev til et Bænkrenseudvalg ...

takt med at vandet blev koldere, at det er alt for koldt at have tøj på om vinteren:

- Der skal lige lidt overvindelse til at smide tøjet, smiler hun.

Du ka' ikke undvære det

Hun stod udendørs som turist og blev hærdet, og blev opfordret af et medlem til at søge optagelse, som dengang krævede to stillere.

- Du har det jo godt med dig selv - og ka' ikke undvære det, siger hun om badningen, hvor hun også fremhæver, at himmel og hav ændrer sig, så der aldrig er to dage, der er ens.

Dåben gennem tiderne

Foto: Jesper Alstrøm

2006: Gruppeto af nogle af årets døbte, som avancerede fra skjoldunge til viking/skjoldmø.

Foto: Jesper Alstrøm

2009: Her var det behersket med den dekadente udklædning, som siden blev indført.

2010: Minder om tidligere tiders forurening af Øresund dukkede op ...

Foto: Jesper Alstrøm

Foto: Charlotte Røder

2012: Den festlige påklædning er blevet et krav for at blive døbt.

Birgit Rysz og Gerd Rüzsz Tvede sammen med Karen Prip til Havnefesten 2013, hvor vort lurblæserlaug Lurendrejerne deltog i åbningen.

Stifteren nægtede at bade i Øresund

Han kørte hellere til Kattegat fordi vandet var renere dér - men det ændrede sig ...

Han fandt vandet alt for beskidt, så han kørte hellere til Kattegat for at få en dukkert.

Det kan synes paradoksalt, men én af stifterne af Lauget, smedemester Aage Rüzsz, kunne ikke fordrage at bade i Øresund:

- Når vi var i sommerhuset i Rungsted og godt ville bade, kørte han til Kattegat, fortæller Gerd Rüzsz Tvede med et smil.

Senere, omkring midten af 1960'erne, flyttede familien fast til Rungsted, og det hører med til billedet, at kloakudløbene i havet blev forlænget og rensningsanlæg-

get opført, så Aage Rüzsz senere godt ville bade i Øresund.

Leverede badebro og skurvogn

Da familien flyttede permanent til kommunen begyndte forældrene også at vinterbade.

Dengang var der en kommunal badeanstalt, som blev sat op og pillet ned hvert år, og på et tidspunkt i den gamle havn satte smedemesteren en lille badebro op, så vinterbaderne kunne fortsætte vandgangen, når badeanstalten var væk.

En håndfuld vinterbadere fandt sammen: Aage Rüzsz leverede en skurvogn og senere Høvding Paul Ammentorp fik sluttet strømmen til havnens anlæg.

Skurvognen var den første udgave af Vinterpaladset – endda rullende, så den kunne flyttes rundt.

I begyndelsen stod den primært på Nordmolen, men rykkede senere permanent til Sydromolen.

Det formelle ved vinterbadningen bestod i, at interesserede fik en nøgle til vognen - først senere blev det til en forening.

»Alle de gamle mennesker«

Søstrene Birgit og Gerd var jævnligt med deres forældre til vinterbadning, men som blufærdige teenagere syntes de ikke altid det var fedt at bade sammen med »alle de gamle mennesker«:

- Blufærdigheden var en anden dengang: Man badede nøgne – men klædte om i skurvognen med ryggen mod hinanden, erindrer Gerd Tvede, som i 1999 overtog sin mors nøgle og medlemskab.

Det fortaber sig i historien, hvornår Birgit blev medlem, og hun var væk en periode, men blev genoptaget i 2010.

Bademesterens sideforretning

Faderens modvilje mod egen badning i Øresund forhindrede dog ikke døtrene i at lære at svømme hos bademester Dalby på den kommunale badeanstalt:

- Man kunne leje kabiner på badeanstalten, men alle knasterne var pillet ud, så man kunne kigge ind, griner Birgit Rysz.

Men bademesteren nøjes ikke med at lære børnene at svømme – han havde også en lille sideforretning:

- Dalby solgte cigaretter stykvis til de unge, fortæller Birgit Rysz.

Du undrer dig måske over, at den ene søster staver efternavnet Rüzsz, den anden Rysz – men det skyldes indskrivningen i kirkebogen.

1990'erne: Morgendram på badebroen: Julie Grandjean og Johannes Anker »Hoseløs« Larsen, der døde i 2014, 90 år gammel.

Du er for tynd og dør af kulde!

Julie Grandjean tog mod til sig, men har ikke fortrudt: - Du går hjem lettet i kroppen

Du er alt for tynd og du dør af kulde! Sådan havde Julie Grandjean mange gange tænkt, når hun gik tur langs Strandvejen, hvor hun boede, og kiggede ud i det vintergrønne vand, som hun havde stor lyst til at hoppe i.

»Men nu skal det være løgn«, tænkte hun en dag, og fandt ud af, hvordan hun kunne blive vinterbader.

De to andre sprang fra

Hun ringede til Høvding Paul Ammen-

torp, som sagde, at hun skulle kontakte ham igen, når det blev efterår – og hendes begejstring gjorde, at hun i mellemtiden også fik overtalt sin mand og nabo til at blive vinterbadere.

Efteråret kom:

- Min mand sprang fra, og naboen blev opereret i knæet, så der var kun mig tilbage. Men jeg har været bidt af det lige siden, fortæller hun om starten i 1986.

Når hun på fotoet skåler i Gammel Dansk var det som led i en tradition,

som Jørgen Korps fortæller mere om på side 8.

Lettet i kroppen

Ikke mindst glæder Julie Grandjean sig over de hyggelige mennesker og det sociale fællesskab:

- Det er dejligt at sige goddag til dagen ved vandet.

Og Julie Grandjean tilføjer:

- Du går hjem lettet i kroppen og glæder dig til dagen starter.

Vinterbadning populært

Medlemstallet vokser

Vinterbadning er de senere år blevet ganske populært:

Laugtet havde i 2005 220 medlemmer, men en udvidelse af Vinterpaladset med Festsalen i 2008, der forøgede arealet fra 12 til 40 kvadratmeter, gjorde det muligt at optage ventelisten, og fortsat tilgang betyder, at vi i 2014 er 439 medlemmer.

I juli 2014 havde 16 medlemmer meldt sig ud i årets løb, og ventelisten rummede 30 interesserede.

Nye medlemmer optages per 1. oktober, når vikingåret starter.

Laugtet er medlem af Vinterbadeorganisationer i Danmark, VID, hvor vi er den 11. største blandt de 93 medlemmer.

Det er ikke kun i Rungsted, der er rift om medlemsskab:

Tendensen ses over hele landet: I VID var der registreret knapt 11.000 medlemmer i 2009 og det tal har rundet 25.000 i 2014.

Samtidig viser en undersøgelse fra Idrættens Analyseinstitut i 2011, at én procent af befolkningen er vinterbadere, hvilket svarer til 55.000.

Og meget tyder på, at tallet er fortsat med at stige.

Alvoren har taget over for en kort stund: Jens Hage i midten mellem dirigenten Jørgen Lindegaard og dirigenten Jørgen Lindegaard er gået i stå i en simultantegning på generalforsamlingen i april 2014. Th. illustrationen til Jørgen Kops' lancering af ideen om en kæmpe isterningmaskine (se side 8).

Runeristeren med de mange kasketter

Jens Hage er Laugets svar på hvad som helst - og humoren er altid højt prioriteret

Næppe mange foreninger aflægger beretning som tegneserie!

Men takket være Runerister Jens Hage, så sker det: Han simultantegner når beretningen aflægges - og det er absolut med til at generalforsamlingen med Laugsfotograf Jesper Alstrøms ord er »den årlige revy«.

For munter er stemningen!

Meget alsidig viking

Jens har været medlem siden 1996 og var i mange år i Bestyrelsen og har i al-

lerhøjeste grad været med til at holde smilet oppe i Lauget:

Nævnes skal også, at han er ansvarlig for den indvendige, kunstneriske udsmykning af Vinterpaladset, han er 1. krammer af skjoldmøer ved dåben, og han leder ved samme lejlighed Go' Morgen-sangen - siden 2012 som dirigent for Det Fremskudte Sangkor, der til Standerhejsningen tager imod nye medlemmer.

Jens Hages ordsprog er »Hvad der kan tænkes kan tegnes«. Udført med glimt

i øjet og med en kirurgisk præcision, så småbitte detaljer, der siger så meget, trækkes frem.

Et uhyggeligt ordsprog i øvrigt - og godt at Jens Runerister ikke er tankeløser ...

Noget at forklaringen på hans facon er nok den hårde barndom, hvor han fik mange Hage-smæk ...

Bestemt ikke fejlfri!

Nu kan det lyde som om, at han er et eksemplarisk menneske. Men har dog fejl:

Som ansvarlig for den kunstneriske udsmykning skulle han i 2013 sørge for skilte med navnene på de tre nye æresmedlemmer: Tidligere Skatmester Hanne »Rådsnar« Falkensteen, tidligere Høvding Hans »Hin Tapre« Grønberg og Pligthugger Søren »Brådsø« Iversen.

Han glemte imidlertid at få sat deres laugsnavne på skiltene - og lovede at få lavet skiltene om.

Til generalforsamlingen i april 2014 var det stadig ikke sket, hvorfor Bestyrelsen valgte at udnævne Jens Hage til æresmedlem i håb om, at det ville sætte fut i sagen, når han nu selv skulle på tavlen.

Og ganske rigtigt: På et par uger blev tavlen ajourført ...

Ole Bjerregaard med et glas hvidvin og det tilhørende salige smil - billedet er fra generalforsamlingen 2008 på Hotel Marina i Vedbæk.

Anbefaler det kolde på det varmeste

Ole Bjerregaard om det skønne vejr, der fortsatte og kunsten at gå i gåsegang

Ole Bjerregaard har altid været en vandhund – men kun om sommeren!

- Men da jeg nåede til 1. september 1994 var det skønt vejr, og hvorfor stoppe i september? Og så gik der sport i det, fortæller han.

Han tog det obligatoriske år, fordi et krav til optagelse i Lauget dengang var, at man regelmæssigt havde badet i ét år, og blev medlem i 1995.

Han klædte om i det kolde sand uden for Vinterpaladset, hvor en anden

kandidat, Grethe Strauss, der i dag er rengøringskoordinator i Vinterpaladset, forbarmede sig over hans kolde tær og skar sit underlag over, så han fik fast grund under fødderne.

Da fru en manglede gulvtæppet

Mange år senere mødte han i øvrigt op på Nordmolen med et lille stykke gulvtæppe til at stå på.

Efter en del muntre bemærkninger om retningen til Mekka droppede han det – det har formentlig også giver problemer

i hjemmet, hvor fru Lisbeth pludselig manglede et stykke af tæppet i stuen ...

I daglig gåsegang

De sidste mange år har han badet på holdet klokken 7.30:

- Der er jeg jo en drengerøv: De fleste er over 80, og når jeg ser de kan blive ved, så kan jeg også fortsætte mange år endnu!

Tager man til vinterbaderne i Dragør, så passerer de badende de berømte, fritgående Dragørgæs, når de skal ud til

badeanstalten. I Rungsted sørger Lauget selv for at agere gæs - og nogle vil endda hævde, at der skræppes meget bedre!

For, som Ole Bjerregaard grinende bemærker, så er 7.30-holdet så fasttømret, at deltagerne står og venter på hinanden for i gåsegang at vandre ud til broen.

Noget af et syn ...

Dejlig start på dagen!

Da han for nogle år siden blev pensioneret fandt han ud af, at det er en rigtig god ting at have morgenbadningen at stå op til:

- Det er en dejlig start på dagen. Der bliver grint og vi får vendt verdenssituationen. Jeg kan kun anbefale det kolde bad på det varmeste!

Gigantiske mængder rundstykker skal smøres til Standerhejsningen og Julebadningen. Ansvarlig oversmører er rengøringskoordinator Grethe Strauss, som ses tv. i spidsen for smørerkorpset ved Standerhejsningen i oktober 2012.

Vigtige og vægtige udvalg er et must i Lauget

Det er eftertragtede poster, som pynter på ethvert c.v. - og der er naturligvis mulighed for avancement for de dygtigste

Bestyrelsen kan ikke alene håndtere der kæmpe arbejde, det er at drive Lauget.

Det er betyder meget, at der er en række udvalg og funktioner, som alle er vigtige og vægtige for at holde foreningen i drift.

Det er eftertragtede poster, som pynter på ethvert c.v., og også i Lauget er der mulighed for avancement.

Typisk starter et valgmedlem som Aspirant og kan senere ved godt udført arbejde avancerede til Assistent - og fort-

sættes den positive linje, kan muligheden for at blive udnævnt til Assistent af 1. grad opstå.

Det tager naturligvis en del år at komme så langt.

Formændene for de faste udvalg har ikke systematiske titler, da det er vigtigere, at de afspejler funktionen.

Udvalgene startes og lukkes efter behov, der er således tale om en yderst smidig og omstillingsparat organisation.

I jubilæumsåret er følgende i tjeneste:
Bænkpasserudvalg: Overbænkpasser

Ulla Littmann Willumsen og Underbænkpasser Dorrit Noldus-Nilsen.

Crawlinstruktør: Thøger Johnsen.

Elektronisk Viking: Søren Wennemoes.

Laugsarkivar: Per V. Rasmussen.

Laugsfotograf: Jesper Alstrøm.

Lurblæserlauget Lurendrejere: Dirigent Gorm »Lurifax« Skånstrøm.

Opslagstavleudvalg: Formand Gerda Sonne og medpasser Dorrit Noldus-Nilsen.

Pligthuggerudvalg: Pligthugger Søren »Brådsø« Iversen, Pligthuggerassistent-

aspirant Henrik Løve. Praktikanter Thøger Johnsen og Flemming Voss.

Rengøringskoordinator: Grethe Strauss.

Runerister: Jens Hage.

Skjald: Thøger Johnsen.

Temperaturudvalg: Overmåler Knud Limschou, Undermålerassistent Søren Søndergaard og Undermålerassistent-aspirant Jane Hjorth.

Vanddybdeudvalg: Thøger Johnsen.

Vindmester: Erik Schliemann.

Ledige poster: Bjeskmager og Paladsarkitekt.

Byttehandel: Brød for et bad i isen

Hans Christian Heidenslebens forældre sørgede for at han blev vinterbader

De seneste år har det kun nogle få dage været nødvendigt at hugge hul i isen om vinteren for at kunne bade.

Men dengang det var før – her taler vi om de store isvintre i 1940'erne, 1960'erne og 1970'erne – var der gang i huggeriet.

En af dem, som har oplevet disse vintre er den hard core vinterbader Hans Christian Heidensleben, som af sine forældre blev hevet med i vandet om vinteren, og har vinterbadet de sidste 50 år:

- En af de store isvintre i 1960'erne

havde vi brød med om morgenen til svanerne: Der lå fire-fem i vores hul, og når de fik brød, gik de op, så vi kunne hoppe i, fortæller han med et smil.

Det må være Rungsteds bud på Svanesøen!

Og han tilføjer:

- Det var en rigtig isvinter, hvor man kunne gå over til Sverige!

Med Baronessen i haven

Hans Christian Heidenslebens forældre var med til at stifte Lauget og han var

også selv medlem fra begyndelsen.

Han er født og opvokset på Rungsted Ladegaard med Baronessen, Karen Blixen, rendende rundt i haven, når hun luftede sin hund Pasop.

Vinterbader i eksil

Så flyttede Hans Christian Heidensleben 17 år til Hundested i eksil.

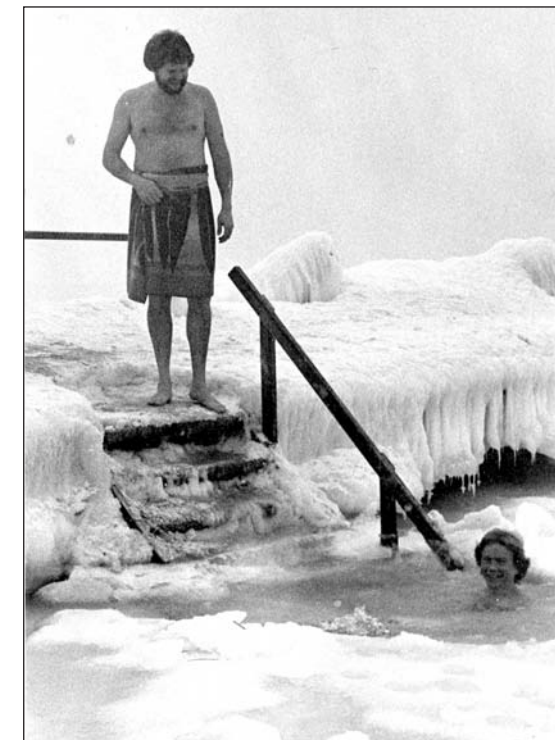
Nu påstås det, at hver gang to danskere mødes, så danner de en forening – men han var nu den eneste vinterbader i Hundested, og derfor noget af et særsyn.

Hans Christian Heidensleben på generalforsamlingen i 2011.

Han har været vinterbader i 50 år - og nåede også omkring Hundested, hvor han selvfølgelig stiftede en forening.

Isbadning fra broen - udateret foto.

Her ser det dog ikke ud til, at det har været nødvendigt at handle med svanerne ...

Alligevel lykkedes det at starte en forening for vinterbadere i Hundested!

Badeklubben Trekanten i Hundested har i dag 70 medlemmer, så man må sige, at Hans Christian Heidensleben har formeret sig ...

I 2010 vendte han retur til Hørsholm Kommune og blev genoptaget i Lauget.

Nemt: Kun fire ting, du skal huske!

Standerhejsningen, Solhvervsfesten, Julebadningen og Generalforsamlingen

Det er nemt at være medlem af Lauget. Det kan tælles på fingrene – og så har du endda én tilovers til at pille næse med: Lauget har nemlig fire årlige højdepunkter, hvis lige næppe findes!

Standerhejsning og dåb

Vikingetåret starter den første lørdag i oktober med Standerhejsning og dåb af medlemmer.

For at blive døbt kræver det to års aktiv badning – nogle medlemmer er lidt langsommere i optrækket end andre;

Jette Holm har rekorden og blev døbt efter at have badet aktivt i 21 år!

Nye medlemmer optages også per 1. oktober, og bliver introduceret som medlemmer af Det Fremskudte Sangkor, der synger for når Go' Morgen-sangen skal synges.

Og den er vigtig, for den slutter med en skål.

Solhvervsfesten

I begyndelsen af december fejrer vi Solhverv med Solhvervsfesten.

Hér mødes omkring 100 medlemmer til en hyggeaften i Rungsted Golf Klub, hvor den årlige quiz er højdepunktet.

En quiz, der giver dig så megen viden, at du er godt rustet til at banke familiens yngste i et hvert form for spil, som kræver paratviden ...

Julebadningen

Juleaften starter vi med en morgenmad og tester sangstemmen, så vi både musikalsk og mentalt er klar til den lange dag.

Alt kan ske på den underholdende generalforsamling, hvor latteren ruller om kap med bølgerne i Øresund. 2011 bød generalforsamlingen i april således på et ekstra musikalsk indslag: Da det foregik på Hotel Marina i Vedbæk fik vi besøg af et lille, men flot truttende, udsnit af Vedbæk Pige гарде. De opførte en fødselsdagshymne, som Skjalden Thøger Johnsen havde kreeret. Lauget havde ganske vist ikke fødselsdag, men Høvding Hans Grønberg henviste til inspiration fra supermarkederne, som flere gange om året fejrer fødselsdag ...

Lurendrejere sørger for sang og »musik« og Høvdingen holder en tale, der opruster medlemmerne til julens mange anstrengelser.

Generalforsamlingen

I april holdes den muntre generalforsamling som starter med en middag.

100-140 medlemmer møder op for at blive underholdt. Som Laugsfotograf Jesper Alstrøm sagde, da han et år måtte melde afbud:

– Det er ærgerligt at gå glip af denne revy ...

Det er formentlig én af de få foreninger, hvor beretningen aflægges som tegneserie, idet Runerister Jens Hage simultantegner til Bestyrelsens beretning.

De to konservative politikere Nadja Maria Hageskov og Morten Slotved står her til venstre sammen med Høvding Erling Madsen og de, der blev døbt i oktober 2013. Forinden havde politikerne badet med i det ti grader varme vand - men de skrev sig nu ikke på ventelisten ...

Ny kategori kom til i 2013: Politiske turister

Da politikerne oplevede det ti grader varme vand - og Lauget oplevede politikere, som holdt deres ord ...

Når vi bruger ordet »turister«, er det et begreb, som dækker over ikke-medlemmer, der typisk bader i den varme del af året – og derfor ikke helt nyder samme respekt som ægte helårs vinterbadere.

Men der er undtagelser.

Til Standerhejsningen 5. oktober 2013 så vi således en ny variant: Politiske turister. Næmlig Hørsholms borgmester Morten Slotved og formanden for Sport-, Fritid- og Kulturudvalget Nadja Maria Hageskov, som begge badede med.

Det hører med til historien, at da Lauget på et møde 1. juli spurgte, om de havde lyst til at bade med, var vejret varmt og sommerligt og vi nævnte ikke noget om temperaturen i oktober. Så de sagde ja – men vidste vist ikke helt, hvad de gik ind til!

Vandet var ti grader og de gennemførte – men selv om de ikke skrev sig på ventelisten, er det da dejligt med politikere som holder deres løfter ...

Men de politiske turister fik et indblik i, hvordan en Standerhejsning foregår

og de mødte eksempelvis Lurendrejterne, hvilket i sig selv er en oplevelse ...

Fin dialog blev genskabt

Badningen var også et eksempel på den fine dialog, som Lauget fik med kommunen efter lidt tumult.

Forhistorien var, at den tidligere brætsejlerbro, som kommunen havde opført i 1970'erne og som Lauget havde overtaget, blev ødelagt af stormen natten mellem 27. og 28. november 2011.

Vi stod derfor uden mulighed for at

bade, da en bro er en forudsætning for Laugets virke.

Bestyrelsen tog kontakt til det politiske system i kommunen og fik tilsagn om økonomisk tilskud og vi gik i gang med at planlægge en ny bro, som havnemester Henrik Kristensen foreslog flyttet længere ud ad molen for at få en bedre vanddybde.

Egentlig syntes vi, at broen burde være en kommunal opgave, da det var kommunens bro, som var blevet ødelagt.

Da den blev fjernet, viste det sig, at

Foto: Jesper Alstrøm

flere af de bærende pæle var ødelagt, så det havde været risikabelt at opholde sig på broen!

Vi fik en økonomisk bet, da det viste sig, at kommunen *ikke* ville støtte.

Det drænedes vores pengekasse, at vi skulle bruge 332.316,67 kroner til den nye bro.

Der blev begået en del fejl under sagsbehandlingen og Lauget bad derfor om et møde med borgmesteren. Vi havde forinden fået en kommunal garanti for en kassekredit, så vi kunne betale løbende udgifter frem til næste kontingentbetaling i 2014.

Mødet fandt sted 1. juli 2013, hvor forvaltningen og udvalgsformanden også deltog og her fik vi en undskyldning og

en positiv dialog blev startet.

Ud over besøget af de politiske turister kom der også et tilsagn om tilskud til vort nye gulv i Vinterpaladset: Et eller flere medlemmer iført ispigge under skoene havde danset stepdans på gulvet, så det var fyldt med små huller. Flere steder var det også ødelagt af nedtrængende vand og det var slidt helt ned.

Mens det nye gulv blev lagt over et par uger i december 2013 klædte vi om i en skurvogn, og kunne 18. december rykke ind på det nye gulv i valnøddetræ med sorte fuger, som kalfatringen på et skibsdæk. Et gulv, som ikke skal slibes og lakeres hvert andet år, men kan nøjes med en oliebehandling en gang om året.

Levetiden forventes også at blive me-

get længere end det gamle fyrretræsgulv – og af prisen på 61.875 kroner betalte Hørsholm Kommune de 50.000 kroner.

Da vi blev folkeoplysende

En forudsætning for at vi kunne få det kommunale tilskud var, at vi blev godkendt som folkeoplysende forening, hvilket skete i august 2013.

Og snakken om morgenen er jo ren folkeoplysning. Utrolig mange emner, utrolig megen viden – og masser af morgener, hvor vi bliver klogere:

Som Jane Hjorth konstaterede 19. februar 2014:

- Så går vi herfra og ved noget, vi ikke vidste, da vi kom.

Snakken havde denne morgen drejet

Til venstre den gamle bro ud til badebroen: Den blev i november 2011 kastet rundt og landede på stenene. Og en ny måtte bygges.

Til højre: Skurvognsmodellen Emma Bonfils på vej til omklædning i 2013, mens det nye gulv blev lagt i Vinterpaladset. Rundt om på landets byggepladser blev der i skurvognene talt med misundelse om Lauget: I en skurvogn må man nøjes med at have pinup'erne hængene på væggen, mens vi i Rungsted har dem gående nøgne omkring i skurvognen, på molen og på vor solide bro. Vi har således med denne formidable visualisering atter engang skrevet danmarkshistorie!

sig om stående toiletters betydning for tarmtømmingen og gamle svenske folkelokummer, hvor flere sad på stribe ...

Den den første kontingentopkrævning blev sendt ud for 40 år siden kneb det gevaldigt med medlemmernes betalingsevne.

Det gør det desværre fortsat.

Kassereren i 1974, Tora Landgren kunne konstatere, at det var de mærkeligste beløb, som blev indbetalt - mens nogle slet ikke betalte.

Foto foran Vinterpaladset i maj 1989:

H.C. Heidensleben, Tora Landgren, Gunnel Müller, Mariann Fog (hendes mand bagved i døråbningen) og Hanne Falkenstein.

Betalingsevnen har desværre altid manglet!

»De mærkeligste beløb indbetalt«, konstaterede Tora Landgren i 1974 - og det gjorde Mariann Albjerg også i 2014

Allerede fra første kontingentopkrævning i 1974 var den gal med at få hevet pengene ud af medlemmerne:

I et opråb skrev næstformand Erik Stærk således til medlemmerne, at kasserer Tora Landgren havde konstateret, at der var »indbetalt de mærkeligste beløb«:

Nogle betalte kun indskud, andre kun kontingent, mens en del slet ikke havde betalt.

»Kassebeholdningen sluppet op«, er en vending, som flere gange dukker op i

årenes løb i forbindelse med opkrævning af ekstra kontingent.

Fortsat manglende betalingsevne

Også den seneste kontingentbetaling viste alvorlig mangel på betalingsevne hos en stor del af medlemmerne:

De 400 kroner skulle være betalt i maj 2014 - men da vi kom ind i juni manglede 219, altså halvdelen, at betale!

Kassererens ord i 1974 kunne Skattemester Mariann Albjerg gentage: Nogle indbetalte andre - og lavere - beløb, an-

dre betalte kun for den ene ægtefælle. Og så var der altså de 219 som slet ikke betalte.

Samme år havde generalforsamlingen godkendt en vedtægtsændring, som gav Bestyrelsen mandat til at opkræve gebyr ved for sen betaling:

Fem uger efter sidste frist manglede 30 stadig at betale, og de fik et brev med opfordring til at betale inden ti dage, hvis de ville slippe for gebyret på 100 kroner.

I 2012 blev der for de 437 medlemmer

indført et ekstra kontingent på 300 kroner til finansiering af den nye bro, så der i 2012-13 skulle betales i alt 600 kroner.

Der var cirka 250.000 kroner i kassen inden kontingentbetalingen - og den blev tømt, da broen til cirka 332.000 kroner blev betalt og det lovede kommunale tilskud udeblev.

For at få kassebeholdningen op på et fornuftigt niveau igen blev kontingentet i både 2013 og 2014 fastsat til 400 kroner.

Men det svarer blot til 1,09 kroner

Generalforsamlingen 2008, hvor senbaderordningen blev ophævet. Og Høvding Hans Grønberg fik den nye høvdingehat overrakt af Skatmester Hanne Falkenstein og bestyrelsesmedlem Gerda Sonne. Hans Grønberg sørgede altid for i sin beretning og talerne til Standerhejsning og Julebadning at nævne den amerikanske præsident Barack Obamas hund Bo og den italienske præsident Silvio Berlusconi! Det står ikke klart, hvorfor hans to nære venner skulle nævnes.

bestyrelsen afvente erfaringerne med ordningen uden at etablere elektronisk adgangskontrol«, som det hed i referatet fra bestyrelsesmødet 23. maj 2004.

Senbaderordningen blev ophævet på generalforsamlingen i 2008.

om dagen for velvære, skønt selskab og smuk udsigt.

Kontingentet er blevet billigere!

Faktisk er det blevet billigere i løbet af de 40 år at være medlem:

I 1971, da der ikke var en forening, men et fællesskab, som lejede en skurvogn, kostede det 125 kroner for en vintersæson.

Ifølge Danmark Statistik svarer det til 860 kroner i dag – og så var det endda kun for badning i vinterhalvåret!

Højeste kontingent var i 1979, hvor de 300 kroner svarer til 959 kroner i dag ifølge Danmarks Statistik.

Ventelisten indført i 1983

I 1983, hvor der var 60 medlemmer, blev ventelisten indført, og i mange år blev der stort set kun optaget nye, når nogle meldte sig ud eller døde.

Senere steg medlemstallet stille og roligt, men i 2005 skete en kraftig vækst til 220 medlemmer med en bruttotilgang på 59 medlemmer det år.

Interessen for vinterbadning begyndte at tage fart, og ventelisten voksede årligt med rekorden 50 i 2010 og i juli 2014 er 30 på ventelisten.

Udvidelsen af Vinterpaladset fra 12 til 40 kvadratmeter i 2008 flyttede i ét hug 46 fra ventelisten og ind i Lauget.

Senbadere og elektronisk adgang

Det hører også med til historien, at generalforsamlingen i april 2004 besluttede, at de 25 på ventelisten kunne optages på en særordning: Kontingentet blev nedsat for senbadere fra 250 kroner til 150 kroner – men så måtte de første bade efter klokken 9 på hverdage og klokken 10 søn- og helligdage.

Og eksisterende medlemmer kunne også skifte til denne ordning.

Bestyrelsen med Ole Damsbo som Høvding havde foreslået elektronisk adgangskontrol, så det kunne sikres, at badetiderne blev overholdt – men »under indtryk af tilkendegivelserne vil

Tilstrømning til generalforsamling

Medlemmerne har alle dage været flittige deltagere i generalforsamlingen:

I 1987 mødte 43 af de 69 medlemmer op! Og i 2012 med 437 medlemmer mødtes de 137 til middagen inden generalforsamlingen, hvor flere stødte til.

I 2014 var der op mod 150 deltagere i generalforsamlingen, så deltagerprocenten er fortsat høj.

Det er både underholdende og risikofrit: Det er én af de få generalforsamlinger, hvor man ikke risikerer at blive valgt ind, fordi der er kritik af vanddybde, temperatur, vind etc., så de siddende som straf får et år mere ...

Fodbeklædning og gamle aviser gav en stram lugt Vinterpaladset. Og den store nyhed i 1985 var at der blev sat en fodtøjshylde op.

Fodsvamp skal ikke brede sig ...

Epokegørende fremskridt: Hylde til fodtøj - og med navn på fodtøjet!

På få kvadratmeter er det nødvendigt med en vis orden.

Og et emne, som blev drøftet ganske intenst i Vinterpaladset over en lang periode var bade fodtøjet, som medlemmerne opbevarede.

I beretningen på generalforsamlingen i april 1982 bemærkede Høvding Knud Bjørn Eriksen således, at der til tider var en stram lugt, som muligvis skyldes fodbeklædning og gamle aviser.

Og han henstillede til at disse ting blev fjernet.

Debatbølgerne gik højt

Debatbølgerne gik tilsyneladende højt i de følgende tre år, og det blev i 1985 opgivet at holde Vinterpaladset fri for fodtøj.

For som Høvding Jens Høite konstaterede i beretningen på generalforsamlingen i april 1985:

- Det mest epokegørende var dog, at den så meget omtalte og med længsel ventede skohylde blev sat op. Af hensyn til at undgå fodsvamp oplyses det, at der vil komme navn på fodtøjet ...

Hvilken duft ...

I 1993 blev alt fodtøj uden navn fjernet, og senere blev det ligefrem forbudt at opbevare fodtøj og badetøj.

Og som Julie Grandjean fortæller om et kvindeligt medlem, som nu er død:

- Hun badede altid med badedragt, den blev hængende våd i badehuset fra dag til dag og havde en meget speciel lugt!!

De sidste mange år har Pligthuggeren sørget for, at glemt tøj relativt hurtigt fjernes fra Vinterpaladset.

Og den stramme lugt er væk.

Mådehold er stadig en forudsætning

I indkaldelsen til generalforsamlingen 1984 står der:

»Lauget vil, som efter hævdvunden skik, betale hvad der drikkes – dog inden for rimeligheds grænse.«

Det er måske en opfølgning på generalforsamlingen i april 1980, hvor der står, at Lauget spenderede rødvin »så godt som ad libitum.«

Skikken er fortsat, men på et tidspunkt blev det præciseret, at der er en halv flaske vin per mund.

Kan man bade i Øresund?

Danmarks Radio sendte 12. marts 1973 et tv-program med fokus på, om man kan bade i Øresund.

Berlingske Tidende lagde dagen før vejen forbi morgenbaderne – og dem angives der at være ti af - ved Nordmolen i Rungsted Havn for at finde ud af, om Øresund er et badevand.

Paul Ammentorp fortæller, at forureningen i vandet ikke er farligere end luftforureningen i København og at det daglige bad gør, at han aldrig er syg.

Jens og Nina Høite fortæller, at de heller ikke er syge og at vandet er rent:

- Om vinteren vil kulden under alle omstændigheder dræbe de bakterier, som man taler så meget om, siger Jens Høite.

Laugets første Elektroniske Viking

Søren Wennemoes har med engagement og idérigdom kastet sig over opgaven

Det kan være svært for vikinger at kaste runerne fra sig efter 1.000 års god nytte.

Laugets historie viser i hvertfald, at gennem flere år mødte et nedsat IT-udvalg op på generalforsamlingen og forklarede, hvor svær opgaven var.

Nogle gange endda med grafer og statistik til at underbygge de mange ord.

Men under ledelse af Lennart Dahlot lykkedes det mod alle odds på et tidspunkt at få en hjemmeside i luften.

Den kørte fortrinligt i flere år, men i

forbindelse med generalforsamlingen i april 2013 valgte han at stoppe som redaktør af hjemmesiden - og Bestyrelsen gik i tænkeboks.

Nyhedsbrev et vigtigt element

En relancering af hjemmesiden skulle hænge sammen med det elektroniske nyhedsbrev, som blev lanceret i august 2012 - og denne jubilæumsudgave er nummer 14 siden da.

Ideen med nyhedsbrevet er, at det skal binde medlemmerne og Lauget bedre

sammen. Ikke mindst fordi der var kommet så mange nye medlemmer på få år og der var derfor et behov for eksempelvis at fortælle om vore fire årlige højdepunkter (se side 25).

Vægtigt visitkort

Bestyrelsen lavede et oplæg til design og indhold - og dette arbejdede Søren Wennemoes videre med.

På generalforsamlingen i april 2014 gennemgik han den nye hjemmeside, som blev lanceret i forbindelse med

Elektronisk Viking Søren Wennemoes fortæller om den nye hjemmeside på generalforsamlingen i april 2014.

Den er et vægtigt visitkort, som viser Laugets muntre mangfoldighed.

Intentionen er, at besøgende får lyst til at klikke rundt på siderne, hvor de møder masser af glade vikinger og skjoldmøer.

Det er svært at forlade hjemmesiden uden et smil på læben!

generalforsamlingen. Med stort engagement og idérigdom har han på fortræffelig vis fået gjort hjemmesiden levende og spændende, og ikke mindst opdateret.

Den er således et vægtigt visitkort, som viser Laugets muntre mangfoldighed. Vi får også en endnu bedre udnyttelse af Laugsfotograf Jesper Alstrøms arbejde.

Også vor runerister Jens Hages' fornøjelige tegninger pynter gevaldigt på hjemmesiden - blandt andet i vort logo, som ses i toppen sammen med det slogan, den nye Høvding Erling Madsen indførte i 2012: De Muntre Helårs Vinterbadere. Titlen Laugsfotograf blev indført i 2006, og den nye webmaster har fået titlen Elektronisk Viking.

Nabovisit: Høvding Jens Høite fra Hørsholm-Rungsted Vikingelaug taler under et besøg hos Vedbæk Vikingelaug. Han fortalte ved 25 års jubilæet i 1999, at det egentlig begyndte i 1960, hvor der i første omgang blev badet helt ind i september!

Lauget smugstartede i 1960

Tilflytteren Erik Stærk kom med erfaring som vinterbader og satte system i badningen

Det er ganske vist, at Lauget blev stiftet 1. august 1974, hvor 12 var mødt op til den stiftende generalforsamling på Hørsholm Stadion.

Syv af de 12 fik poster: Paul Ammentorp formand, Erik Stærk næstformand, Tora Landgren kasserer, Jens Høite og Jørgen Kieler blev bestyrelsesmedlemmer, og Nina Høite suppleant, mens Johan Hartmann blev revisor.

Indskuddet blev fastsat til 250 kroner og kontingentet til 100 kroner om året,

og det store punkt var planerne om et nyt Vinterpalads: Kostprisen blev anslået til 7.800 kroner.

Baggrunden var, at Havnens bestyrelse havde krævet, at skurvognen og tilhørende badetrappet blev fjernet inden indvielsen af den nye havn i 1974.

Derfor var det nødvendigt at få lavet et nyt sted til omklædning og have en formel forening, der kunne repræsentere vinterbaderne over for havnen. Derfor er 1. august den officielle fødselsdag.

Undgå spritkørsel i udstrakt grad

28. oktober blev Hørsholm Kommune søgt om tilladelse til at opsætte Vinterpaladset – og det tilføjes: omklædningskur for vinterbadere – med løfte om at det køres væk i sommerhalvåret.

Lørdag 26. oktober kørte vognmand Bugge det fra »byggepladsen«, en carport på Gædesmuttevej, til Sydmolen.

Og i næstformand Erik Stærks opfordring til medlemmerne om at deltage i indvielsen, skrev han:

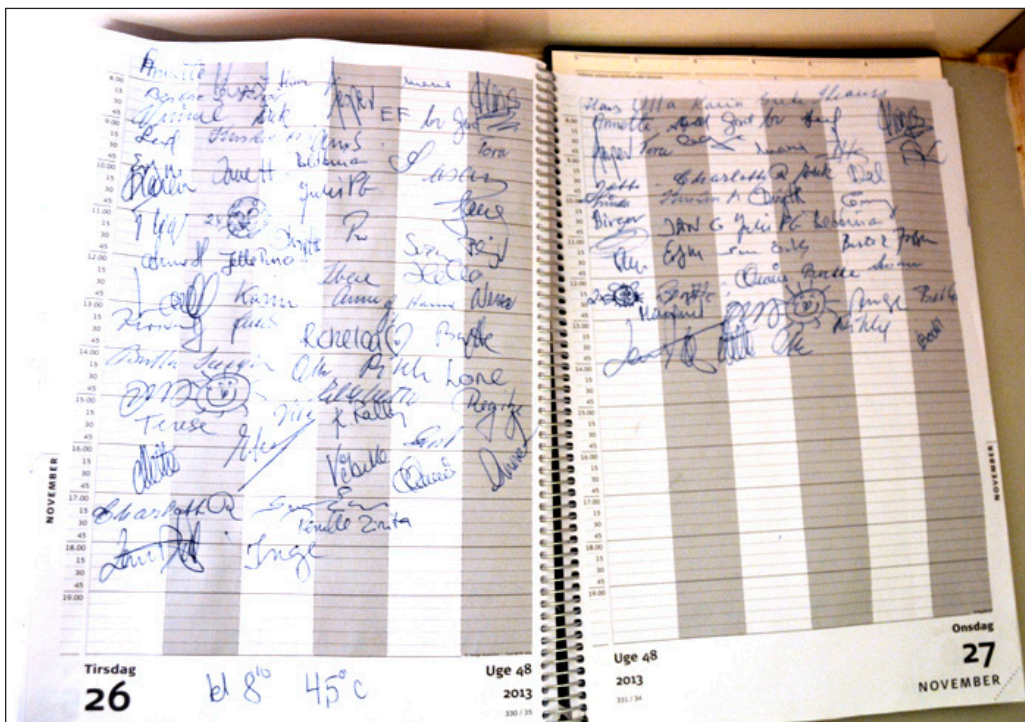
»For ikke at få et hav af biler på havnen, anbefales det, at I slutter jer sammen. Hermed mindskes også risikoen for spirituskørsel i mere udstrakt grad, da begivenheden jo skal fejres på tilbørlig vis. Der er sørget for mjød.«

Tog form allerede i 1960

I 1999 havde Lauget 25 års jubilæum, og Høvdingen Jens Høite fortalte om badning med varme somre fra 1957 til 1960:

- Særligt i året 1960 oplevede vi en pragtfuld indiansommer. I august begyndte nedtagningen af badeanstalten. Vi var nogle stykker der fortsatte badningen langt ind i september.

Bademester Dalby ventede med at tage

Den gamle tradition med en logbog fortsættes - nu med en kalender. Og et meget vigtigt punkt er dagens temperatur, som Temperaturudvalgets medlemmer skriver ind sammen med klokkeslettet for målingen. I 2012 kom der også en tavle til uden på Vinterpaladset, så andre strandgæster også får glæde af vore målinger.

den yderste trappe til sidst, så de kunne bade, og Jens og Nina Høite mødte Erik Stærk og Paul Ammentorp.

Stærk var netop flyttet til kommunen og havde været vinterbader i Charlottentlund:

- Vi lyttede, i særdeleshed da han foreslog, at vi skulle oprette en vinterbadeklub i Rungsted. Vi var straks med på ideen og jungletrommerne gik, og der kom flere og flere interessenter – men hvordan med omklædning og vinterkulde?

Det blev løst ved at én af de badende, smedemester Aage Rüzsk skaffede en skurvogn og anlagde en stump badebro.

Senere anlagde kommunen en bro, og da det første hus kom til, foreslog Erik

Stærk at det skulle hedde Vinterpaladset.

Da Bogen kom til

Jens Høite fortæller videre, at der senere blev stiftet en forening med Paul Ammentorp, Erik Stærk og Jens Høite i bestyrelsen, og der blev oprettet forskellige nyttige udvalg, blandt andre Træskoudvalget - en tradition med vigtige og vægtige udvalg, som fortsat holdes i hævd.

- En logbog fremlagdes i Paladset, hvor man skulle skrive sig ind med tidspunkt og dato, fortæller Jens Høite.

Vi skriver os stadig ind i kalenderen hver morgen – og selv da vi midlertidigt i slutningen af 2013 rykkede ud i en skurvogn for at klæde om, fulgte bogen med.

Mange medlemmer spørger, hvorfor vi skriver os ind: Forklaringen er altså at det er en gammel skik – og samtidig praktisk, da Bestyrelsen så hver aften kan tjekke, at alle er kommet op af vandet

Det kan også tilføjes, at kun badende må skrive sig ind.

Det er således surt at være én af de få, der har trodset dårligt vintervejr og er nået frem men må opgive at bade på grund af vejret.

Op og så ikke kan skrive sig ind i bogen og prale med at være én af hverdagens helte som nåede frem!

Omvendt kan man de dage, man har været i flere gange, sætte et kryds fulgt af antal badninger efter sit navn.

En tragisk drukneulykke

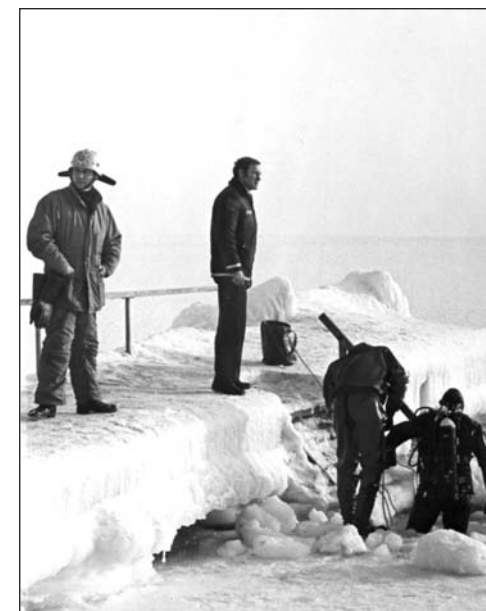
Ung kvinde døde i 1985

I januar 1985 omkom en vinterbader; I en ung kvinde, som ikke var medlem af Lauget.

Hun benyttede Laugets badebro, men badede alene og forsvandt ind under isen. En forbipasserende slog alarm, men hævrværk på telefonen på molen gjorde, at hun måtte løbe til Havnekontoret, fortæller Frederiksborg Amts Avis 15. januar 1985.

Medarbejdere fra Havnekontoret var fremme inden for fem minutter og startede med kunstigt åndedræt, men hun døde senere på sygehuset.

Ifølge avisen begik hun to fejl: Hun badede alene og hendes krop var ikke vant til det kolde vand, som var omkring eller lige under frysepunktet.

Badeanstalten, som Hørsholm Kommune satte op hver sommer - den forsvandt i forbindelse med den nye havn blev bygget. Allerede fra havnens udvidelse i 1953 var den gal med vandstanden, hvorfor det blev en ø-havn placeret et stykke ude i Øresund.

Herunder formanden for Vanddybdeudvalget, Thøger Johnsen, som genvælges år efter år på grund af utilfredshed med hans indsats.

Foto: Jesper Alstrøm

Evigt problem: Lav vandstand eller høj havbund

Det er nok den sværeste post at være formand for Vanddybdeudvalget - men omvendt er man sikret genvalg ...

Vanddybden - eller manglen på samme - har i årevis været et hot emne i Lauget.

»Vanddybdeudvalgets beretning kan vel kun bestå i at hælde alt det manglende vand ud af ørerne og det er ikke så lidt. Men på den måde sidder du, Thøger, i udvalget til evig tid, da du endnu ikke har præsteret en resultat der kan anvendes.«

Denne konstatering kom daværende Høvding Hans Grønberg med i en mail op til generalforsamlingen i 2009.

Modtageren var Thøger Johnsen, som

gang på gang – senest i 2014 – blev genvalgt på grund af manglende resultater som formand for Vanddybdeudvalget.

Evigt problem

Ser vi historisk på det, så har den manglende vanddybde været et debattemne i alle årene.

Og som Lisbet Hein fortæller på side 12-13, så blev udvidelsen af havnen i 1953 lavet som en ø-havn, fordi det var nødvendigt at lægge havnen et stykke ud i Øresund på grund af den lave vandstand.

Både-og løsning i 1975

I maj 1975 drøftede generalforsamlingen om Nordmolen eller Sydmolen var bedste placering.

Konklusionen blev både-og: Der var enighed om, at alle havde vænnet sig til placeringen på Sydmolen, men samtidig skulle der i løbet af det kommende år tages vandprøver begge steder for eventuelt at motivere en flytning!

Pælehus 250 meter ude?

Generalforsamlingen i april 1979 havde en længere debat om tilsanding af stran-

den, og der kom forslag om et pælehus 250 meter ude i Øresund eller en flytning af Vinterpaladset til Nordmolen eller en udvidelse af det eksisterende hus.

Resultatet blev, at Bestyrelsen skulle se på tilsandingen.

Tilsandingen dukker også op i referatet fra generalforsamlingen i april 2003, hvor det konstateres, at der nok må regnes med en årlig udgift til uddybning ud for trappen med gravemaskiner eller sandpumpe. Og i april 1984 lægger kommunen grus under Vinterpaladset, fordi sandet er suget ud i vinterens løb.

Kattepoteudvalget blev nedsat

Under punktet Eventuelt på generalforsamlingen i april 1980 blev det drøftet at flytte Vinterpaladset og få en bro, hvor der var mere vanddybde end på stranden.

Det må have været et ømtåleligt emne, for generalforsamlingen nedsatte Kattepoteudvalget, hvor medlemmerne Torben Grønvald, Paul Ammentorp, Johan Hartmann, Palle Egense og Nina Høite fik tre måneder til at komme med et oplæg på en ekstraordinær generalforsamling. Som tilsyneladende ikke er holdt.

Uværdigt for kommunen

I referatet fra generalforsamlingen i april 1986 drøftes atter mulighederne for at flytte Vinterpaladset og udbygge badebroen på stranden eller udbygge brætsejlerens bro (som senere blev vor badebro).

Og der står tillige, at der bør rettes henvendelse til kommunen med anmodning om sandpumpning: »idet vandstanden og dermed bademulighederne er under al kritik og en kommune som Hørsholm uværdig.«.

Det resulterede i en underskriftsindsamling på generalforsamlingen og et brev 17. april til Hørsholm Kommunalbestyrelse på vegne af de 63 medlemmer.

»Som daglige, helårige brugere af Rungsted Strand ønsker vi at påpege de ringe bademuligheder, der gennem de sidste år har udviklet sig på kommunens eneste badestrand. Dette giver sig tilkende ved særdeles ringe badevandshøjde og urent vand.«, står der

blandt andet i brevet til politikerne.

Der slås på at det er skadeligt for kommunens renommé og at en løsning vil være at udvide brætsejlerbroen med tre meter, så den når ud til bedre vanddybde.

Et forslag, som - pointeres det - også kan være andre end foreningens medlemmer til glæde.

I et internt brev konstateres senere »at fælleshenvendelsen har fået en meget ublid medfart af borgmesteren.« (Ove Sundberg, Konservative).

Af kommunens svarbrev knapt fire måneder senere, 8. august 1986, henvises til, at der kan opstå farlige situationer ved at blande brætsejlere og badende ved samme bro.

Men kommunen vil undersøge andre muligheder for at forbedre badeforholdene i samarbejde med Hydraulisk Institut.

Laugets overlevelse truet

I oktober 1993 er den gal igen, og Høvding Torben Grønvald skriver til den konservative borgmester, og vinterbader, Hanne Falkenstein:

»Problemet er opstået for 3-4 uger siden, hvor en kraftig østenstorm bragte så store sandmængder ind på det i forvejen lavvandede område syd for Rungsted Havn, at det praktisk taget ikke længere er muligt at bade ved normal vandstand, der nu er reduceret til 15-20 cm.«

Høvdingen skriver videre, at forudsætningerne for Laugets virke ikke længere foreligger og medlemmerne er begyndt at melde sig ud, så en opløsning truer.

Bestyrelsen foreslår derfor, at Vinterpaladset flyttes til Nordmolen ved vand-skibroen.

Først imod, så for en flytning

Efterfølgende tilbød Rungsted Havn i januar 1994 at Lauget kunne flytte Vinterpaladset til det tidligere område, hvor brætsejlerne holdt til – dér, hvor huset ligger i dag – samt at brætsejlerens bro kunne benyttes.

Laugets bestyrelse takkede for tilbudet, men var bekymret over omkostningerne til en flytning på 20 meter samt efterlyste en låge i plankeværket og en gangbro ud til brætsejlerens bro (begge dele kom senere).

I februar 1994 besluttede Bestyrelsen dog at rykke til den nuværende placering, men også at opføre et nyt hus i stedet for at flytte det gamle.

Dialogen med kommunen og Havnen om at forbedre badeforholdene fortsatte, og i november 1994 konstaterede Bestyrelsen, at Vinterpaladset var pilråddent i bærende konstruktioner, så også af den grund var et nyt hus nødvendigt.

Bestyrelsesmedlem og Paladsarkitekt Anne Krebs lavede tegningerne til Vinterpaladset Version 2.

Et 12 kvadratmeter hus, som i 1996 endte med at stå i 89.800 kroner inklusiv én gang maling.

Lav vandstand eller høj havbund

I referatet fra generalforsamlingen i april 1995 var den gal igen:

»Høvding Torben Grønvald aflagde beretning for afvigte saison, der ganske

som de senere år havde været præget af mildt klima og lav vandstand eller høj havbund.«

På bestyrelsesmødet i marts 2000 betegnede vanddybden som »et hot og vanskeligt emne«, og borgmester Hanne Falkenstein havde oplyst, at en løsning ikke havde høj prioritet hos kommunen, hvorfor det blev besluttet at bede Havnen om hjælp.

Badeplatform opgivet igen

Bestyrelsen mødte op på generalforsamlingen i april 2002 med et projekt om en badeplatform 50 meter længere ude af Sydmoen (nok dér, hvor broen i 2012 blev opført!).

Men Bestyrelsen fandt ved fornyet overvejelse, at det ikke var ansvarligt at investere 100.000 kroner i at få »en forbedring af vanddybden på måske 20 centimeter.«

Vi venter stadig på formanden ...

Det hører også med til historien, at indtil 2006 var temperaturmåling og vanddybde samlet i ét udvalg, men arbejdet tog så stort et omfang, at Bestyrelsen foreslog det delt op i to udvalg:

Temperaturudvalget blev ledet af Jørgen »Isenskælver« Kops med Gina Jensen som arbejdende assistent.

Vanddybdeudvalget fik Thøger »Skjald« Johnsen, som formand – og som det hedder i referatet fra generalforsamlingen i april 2006:

»Thøgers første opgave bliver at finde en engageret medarbejder.«

Dét venter vi stadig på i 2014 ...

Jane Hjorth omgivet af Erik Fiala og Kjeld Andersen. Billedet er fra dåben i 2007.
- Gad vide om man bli'r et positivt menneske af at vinterbade? Eller er det kun positive mennesker, der er vinterbadere? spørger hun.

Det kan være nyttigt at gå i skole

Jane Hjorth blev fascineret af vinterbadning, men var 11 år om selv at komme i gang

Der findes eksempler på, at det er nyttigt at gå i skole.

Jane Hjorth er ét af dem, for da hun for 20 år siden fulgte sin ældste søn i børnehaveklassen, faldt hun i snak med en anden mor:

- Hun fortalte at hun morgenbadede. Jeg har altid været glad for vand og blev fascineret af det! fortæller hun.

Arbejde og små børn tog tiden, men da den yngste startede i skole, begyndte hun at bade som turist. Og blev optaget i Lauget et år senere i 2005 - altså omkring 11 år efter interessen var vakt!

Så hendes forventninger var store, da hun endelig kom i gang - blev de så indfriet?

- Det var alle tiders! Meget positivt. Alle var søde og glade - jeg tror, jeg kun har mødt én, der var sur ...

Vi bedømmes på det gode humør

Hun synes også godt at resten af samfundet - hvor vi ofte bliver sat i bås efter job, indkomst etc. - kan lære af omgangsformen i Lauget:

- Det er sjovt, at man ikke ved noget om folk: Ingen bliver bedømt på andet

end deres gode humør, smiler hun med det brede, varme smil.

Hun har flere gange talt med andre om faktorerens orden:

- Gad vide om man bli'r et positivt menneske af at vinterbade? Eller er det kun positive mennesker, der er vinterbadere?

Hun har også registeret en ændring efter hun blev vinterbader:

- Jeg oplevede at vinteren var nemmere at komme igennem selv om der er flere måneder, hvor det er mørkt. Man oplever i det hele taget naturen.

Jane Hjorth var som ung konkurrencesvømmer og hun begyndte for tre år siden åbent-vand-svømning - så nogle gange kan du møde hende med våddragt, svømmebriller og en farvet bøjle, mens hun crawler rundt i Øresund fra badebroen og mod Vedbæk.

Således har hun også været med i en interessant udvikling i samfundet:

- De sidste tre-fire år er det blevet moderne at være vinterbader. Og da jeg startede med åbent-vand var der næsten ingen - nu er der grupper rundt om i landet og det er blevet kæmpestort.

Men vinterbadningen fylder fortsat meget hos hende:

- Jeg tror aldrig, jeg holder op med det - det er alt for positivt ...

Jette Fogelstrøm og Connie Caryesford på nordsiden af Vinterpaladset. Mellem dem skiltet på 7,5 x 2,5 cm med teksten Gina's Plads. Det kom op formentlig omkring 2008 - opkaldt efter (Re)gina Jensen, - foto herunder - som i årevis plejede at stille sin cykel dér. Men en dag var der en anden, som tog hendes cykelplads - og straks var der én som udbrod: »Det er Gina's plads!«. Og så var vejen til et skilt og en afsløring med skåltaler ikke lang ...

- Man møder aldrig et surt menneske

Conni Caryesford vidste ikke hvad hun gik ind til, da hun ville være vinterbader

Conni Caryesford, som blev meldt ind i 2006, kunne godt lide at bade om sommeren.

Hun besluttede sig på et tidspunkt for, at når hun blev pensioneret, ville hun være vinterbader.

Hun vidste derfor ikke helt, hvad hun gik ind til – men blev bidt af det:

- Det ændrer ens dag, når man har været nede at bade. Så er det ikke til at undvære – dét kick, man får når man kommer op!

Om sommeren foretrækker hun Nordmolen, fordi vandet er dybere, og selv om det var ikke det hun søgte efter, har hun opdaget, at det sociale betyder rig-

tig meget: - Det er altid dejligt at være omgivet af mennesker, der er glade og positive.

Det gode humør er et klart kendetegn for Lauget:

- Det er jo hyggeligt: Man møder aldrig et surt menneske. Man bliver altid i godt humør, siger Conni Caryesford.

Badebroer gennem tiderne

Foto: Anne Sophie Rubæk Hansen/Frederiksborg Amts Avis

Udateret foto af den første bro på stranden - det meste blev pillet ned om efteråret.

Nordmolen bruges af mange om sommeren. Her fejres Jørgen Kielers 80 års fødselsdag i 1999.

Foto: Jesper Alstrøm

Brætsejlernes forhenværende bro - her brugt til dåben i oktober 2006.

Den nye bro er bygget solidt - og den modstod Stormen Bodil i december 2013.

Foto: Erling Madsen

Den nye bro blev indviet i juni 2012.

Sukkenes Bro blev genbrugt fra brætsejlernes bro - i baggrunden den nye bro på dybere vand.

Forbudsskilte gider vi ikke, så med humor fortæller vi, hvordan broen bør bruges.

Runerister Jens Hage tegnede skiltet og fik æren af at klippe snoren ved indvielsen.

Overmåler Knud Limschou forklarer i sommeren 2012 et tv-hold fra TV 2 Vejret, hvordan vandtemperaturen måles af Lauget. Det år indgik Laugets daglige målinger i TV 2's oversigt over vandtemperaturer i Danmark.

Alle taler om vejret - vi taler om temperaturen

Temperaturudvalget er nok det vigtigste udvalg; et udvalg, som har døgnvagt for at servicere medlemmerne

Alle taler om vejret – vi taler om vandtemperaturen.

Vi går meget op i temperaturen – ikke mindst de dage, udvalget *ikke* har taget den. Men vi hopper nu i under alle omstændigheder!

Normalt er det et udvalg med meget pligttopfyldende, dedikerede eksperter.

Ja, deres termometerekvilibrisme er så stor, at Lauget har overvejet at leje vore temperaturmålere ud til sygehusvæsenet, hvor der er brug for ekstre hænder til at tage patienternes temperaturer.

Tog det lange tilløb

Overmåler er Knud Limschou, som blev medlem i 1989, og derfor tog et meget langt tilløb inden han på generalforsamlingen i april 2012 efterfulgte Jørgen »Isenskælver« Kops som formand.

Velvidende, at det er en udsat post, som kræver råstyrke.

Knud Limschou har taget handsken op med stor entusiasme. Da vi i denne artikel ville tage temperaturen på Temperaturudvalget, fangede vi ham i mobiltelefonen 2. juli, hvor han befandt sig

til en international kongres for temperaturmålere.

Den var henlagt til Sydspanien, og han havde naturligvis taget temperaturen på Middelhavet, og kunne begejstret melde:

- Temperaturen ud for Malaga er i dag 14 grader – det er altså varmere hjemme hos jer!

Det skal tilføjes, at i hans fravær passede de to øvrige målere, Undermålerassistent Søren Søndergaard og Undermålerassistentaspirant Jane Hjorth, de hjemlige målinger.

For at kunne følge temperaturens udvikling hen over døgnet, har de døgnvagt, og Søren Søndergaard havde vagten en aften midt i juli, hvor han kunne meddele:

- I aften fredag 11. juli kl. 19.00 blev der sat ny badevandstemperaturrekord med, hold nu fast, 25,0 grader.

Det er i øvrigt Jane Hjorths første år i udvalget, og hun er faldet fint ind:

Når hun med kendermine tager fat om de to kugler med den lange stang i midten og målrettet går mod broen, så kan

Undermålerassistent Søren Søndergaard er til Julebadningen 2013 ikke klar over, at det kun er indholdet i glasset, der skal fortæres.

Vi har desværre ingen billeder af Temperaturudvalgets eksperiment med en ny målemetode.

vi vente en præcis måling med to cifre efter kommaet!

Den mentale dimension

Overmåleren peger på et vigtigt aspekt ved arbejdet:

- Uden udvalget ville vi ikke ane, hvad temperaturen er, og derfor ikke få det fulde mentale udbytte af vores målrettede indsats på Sukkenes Bro.

Knud Limschou henviser endvidere til Laugets hjemmeside, hvor udvalgets virke beskrives:

- Temperaturudvalget går videnskabeligt

til værks og måler temperaturen én meter under overfladen, som er den anerkendte termometerplacering – og Laugets to termometre kalibreres løbende, selv om det ikke står helt klart i forhold til hvad, beretter han med begejstring.

Eksperimentet duede ikke

- Hvad der derimod ikke står noget om på websiden er, at vi i udvalget konstant eksperimenterer med at finde nye metoder til at gøre vores målinger mere nøjagtige.

Her beskriver Overmåleren ét af eksemplerne:

- Efter længere tids intens brainstorming (hjernebelastning) var vi i udvalget nået frem til, at vi i stedet for de til tider noget usikre termometre, kunne måle længden på Undermålerassistent Søren Sørens forplantningsorgan før og efter hans bad, og derved opnå en nøjagtig fastsættelse af temperaturen, idet vi havde udarbejdet et skema, hvoraf vi kunne aflæse nøjagtigt hvad hver millimeter, som Undermålerassistentens organ blev formindsket, svarede til i vandtemperatur.

Desværre viste det sig at være en uhenigtsmæssig løsning:

- Der opstod det noget uforudsete problem, at hver gang vores yndige og fra naturens side veludstyrede Undermålerassistentaspirant var til stede, skulle vandtemperaturen ifølge vores måling af Undermålerassistentens forplantningsorgan, være over 20 grader, hvilket ikke kunne være rigtigt i midten af januar.

Udvalget er derfor nødtvungent gået tilbage til den gamle metode for måling af badevandstemperaturen.

Skyr intet middel

Det tekniske uheld har dog ikke frataget udvalget lysten til at virke til gavn for Lauget:

- Vi arbejder stadig intenst og målrettet for at kunne yde den bedst mulige service overfor medlemmerne. Vi skyr intet middel for at opnå det optimale resultat, lover Overmåler Knud Limschou.

Vinter omkring Vinterpaladset

Foto: Erling Madsen

23. januar 2013: Gelænderet på Sukkenes Bro.

11. februar 2012: Laugsfotograf Jesper Alstrøm har smidt tøjet og kameraet.

Foto: Marianne Kjærgaard

Foto: Jesper Alstrøm

10. februar 2010: Broen, som tidligere var brætsejlernes og som i 2011 blev ødelagt af stormen.

24. december 2010 - Vinterpaladset. Den højre fløj er Festsalen.

Foto: Jesper Alstrøm

6. december 2013: Stormen Bodil fik vandet til at stige op over den nye bro, som holdt til det!

23. januar 2013: Ikke alle Laugets medlemmer kunne klemme sig ned i vandet i de dage ...

11. februar 2012: Solopgang over Rungsted Havn.

1990: Hullet holdes frit.
I vinteren 2013-14 forsvandt
vort hakkehoved i isen,
og det har vist sig at være
meget svært at finde et nyt.
Det må være det varme klima,
som gør at den slags ikke
længere forhandles.
Pligthuggerudvalget har
derfor udtænkt den idé,
at udvalgets medlemmer vil
leje en dykkerbåd og så dykke
efter hovedet, mens de med river
river havbunden i håb om,
at hovedet dukker op ...

Formanden for Fuldmåneudvalget

Bodil Carstensen vidste ikke om det var noget for hende - nu har hun badet i 38 år; endda flere gange om dagen

Alle dage har Lauget haft tradition for at have væsentlige udvalg, der hele tiden er i tråd med medlemmernes ønsker.

Bodil Carstensen har således haft fornøjelsen at være formand for Fuldmåneudvalget:

- Vi mødtes klokken 22 og badede hvergang, der var fuldmåne.

Desværre var det ikke et udvalg, som levede længe:

- Folk glemte, når det var fuldmåne - og til sidst var vi kun to tilbage, så udvalget blev nedlagt, griner hun.

25 års fast badning har siden 2006 udløst en badekåbe og et vikingenavn. Da Bodil Carstensen skulle have sin kåbe, havde Lauget dengang tænkt økonomisk og købt kåber ind til flere år. Men i én størrelse: - Jeg fik den i ekstra large! Men der er ingen, som vil bytte, siger den spinkle skjoldmø med et smil.

Blev vist frem

Bodil Carstensen blev medlem i 1976:

- Jeg badede først i et år for at prøve, om det var noget for mig.

Men hun var stærkt i tvivl om det var det rette sted, hun havnede. Nu er hun jo ikke fysisk det største medlem, men hun blev løftet op på bænken og så blev hun vurderet af medlemmerne.

Trods den overraskende start fandt hun sig hurtigt tilrette, og de mange års daglig badning har jo vist, at hun føler sig hjemme.

- Jeg har da også fået 10-15 stykker til at blive medlem, fortæller Bodil Carstensen, som især hvervede deltagere på de gymnastikhold, hun underviste.

Stor støtte i svær situation

Hendes mand Bjarne er netop død af en blodprop efter længere tid med Alz-

heimer, og hun har været glad for den opbakning, hun har fået fra andre medlemmer:

- Man føler, man har et netværk. At der er mennesker, som gerne vil støtte én, har bevæget mig virkelig meget.

På det seneste har hun badet to-tre gange om dage, fordi det stresser hende af.

Drukne i badekåben!

Bodil Carstensen fik på et tidspunkt badekåben med Laugets logo og vikingenavnet Bodil Bølgebryder på ryggen, som tak for 25 års badning.

Desværre havde Lauget dengang tænkt økonomisk og købt kåber ind til flere år. Men i én størrelse:

- Jeg fik den i ekstra large! Men der er ingen, som vil bytte, siger den spinkle skjoldmø med et smil.

Vinterpaladset: Venstre fløj på 12 kvadratmeter til cirka 90.000 kroner blev bygget i 1996 med Anne Krebs som Paladsarkitekt. Hun blev efterfulgt af Inger Quorning, som tegnede højre fløj på 18 kvadratmeter: Festsalen, der kom til i 2008 og kostede cirka 180.000 kroner. Th. vandområdet, hvor molbotangen hentes op.

Melodi: Flickorne i Småland

Vi mangler vand i havet nær ved vores vinterhus det føles li'som om der bliver mere sand og snus vi dårligt nok kan væde vore yndigheder mer, der er for meget tang og lugt - hvad er det dog, der sker? Det er vikingerne fra Lauget der skal ned og køles af vort vanduddybningsudvalg tvinger vandet nat og da' og de aser for at holde bunden både dyb og ren, men det ender med at vi må gå den halve vej til Hven.

Vi bliver en sand turistattraktion

Alt tyder på, at Lauget i nær fremtid vil ekspandere både internationalt og i Rungsted

Det forpligter naturligvis at have en historisk ballast som Lauget og at have vist vejen på så mange felter gennem årene.

Nuvel, 40 år og et Vinterpalads på 40 kvadratmeter lyder måske ikke af meget, men vores selvtillid har aldrig fejlet noget.

I Danmark er eksempelvis Legoland fulgt i vores fodspor ved at tage forlystelsesparken i Billund og gøre den til et internationalt brand med lignende parker rundt om i verden.

I al beskedenhed har vores ekspansion foreløbig ført til, at vi i Sankt Pedersborg i Rusland har filialen Vinterpaladset på 26.000 kvadratmeter.

Vi er i jubilæumsåret i forhandlinger med flere lande om at franchiseaftaler, ligesom de senere års store interesse for vikingernes historie har ført til, at vi er i dialog med de danske turistforeninger.

Det vil således næppe vare længe før vi dagligt får besøg af en stribe busser med blandt andre japanske, kinesiske og amerikanske turister, som vil se - og foto-

grafere - ægte danske vikinger og skjoldmøer bade i Øresund.

Der er således lagt op til, at vi bliver en sand attraktion. Og sand har vi jo historisk også altid haft meget af.

På side 34-35 fortæller vi mere om sandproblemer gennem tiderne. Her på siden får du en sangbar tilføjelse: Et vers fra den sang, Bodil og Bjarne Carstensen skrev til 25 års jubilæet i 1999.

Kommunal molboløsning

I teksten nævnes også tanglugten, som

også er et tilbagevendende problem.

Tidligere kørte Hørsholm Kommune tangen - som samler sig foran roklubben, kajakklubben og badestranden - til Mikkelpborg og droppede den tilbage i Øresund.

Kommunerne langs Øresund lægger typisk tangen ud på landbrugsjord, sender den til kompostering eller deponering på affaldsanlæg. Det er dyrt, så Hørsholm Kommune har valgt den billigere molboløsning med at få en entreprenør til at køre tangen 100 meter ud i Øresund. Det betyder, at hver gang det sker, er vores badevand i nogle dage sort, lugtende og fyldt med små tangstumper.

Og en del af tangen rykker så tilbage, hvor entreprenøren samlede den op ...

Vimplen markerede de første 25 år

Og så får du også lige historien om hvordan en halv flagstang kan trylles til en hel

At se Pligthuggeren Søren »Brådsø« Iversen kæmpe mod rustne møtrikker, når han skal hejse vimplen til Standerhejsningen første lørdag i oktober, er en oplevelse i sig selv!

Det er dagen, hvor sommerens flagvimpel skiftes med Laugets vimpel; en vimpel, der blev indført i 1999 ved 25 års jubilæet.

Hvis du stiller dig på terrassen og kigger mod det fjerneste, sydlige hjørne af Parken, så ser du en betonkant.

Hér blev den første vimpel hejst i en

flagstang, som var udsat for hærværk, idet den blev knækket.

Nummer to flagstang blev også knækket, og derfor monterede Pligthuggeren den på gavlen af Vinterpaladset:

- Det er resterne af flagstang nummer to, som sidder der, fortæller han.

Så sådan bliver en halv flagstang pludselig tryllet om til en hel!

Det er ren tryllekunst

At være pligthugger er nemlig ren tryllekunst, som kræver masser af talenter

og fingerfærdighed. Æresmedlem Søren Iversen var i årtier ene om opgaven, men i 2013 blev han opgraderet til et udvalg, idet arbejdsbyrden kræver flere hænder.

Pligthuggerudvalget består derfor desuden af Pligthuggerassistentaspirant Henrik Løve.

Udvalget har ansvaret for Vinterpaladset og Parken, Sukkenes Bro inklusiv håndklædekurvene, belægning på badetrapperne og broen, samt ishugning af trapper og hul i isen. P.t. har udvalget lagt hjernerne i blød for at finde en bed-

Bestyrelsesmedlem Preben Grinderslev, Høvding Torben Grønvald og bestyrelsesmedlem Bente Jensen modtager Laugets første vimpel. Herover kæmper Pligthugger Søren Iversen med vimplen til Standerhejsningen i 2010.

re fastgørelse af gummibelægningen på trapperne, så der er sæson året rundt.

Socialpræventiv funktion

Da Vinterpaladset i sommeren 2014 skulle males, fik udvalget hjælp af praktikanterne Thøger Johnsen og Flemming Voss, som det således lykkedes at holde væk fra gadehjørnerne og de dårlige kammerater i et par dage, mens huset fik sin flotte, mørkeblå farve tilbage.

Pligthuggerudvalget har således også en socialpræventiv funktion.

Foto: Jesper Alstrøm

Navneregister

A

Anne Krebs 35, 45
Annie Mortang 5, 17
Aage Rüz 4, 8, 19, 33

B

Barack Obama 29
Bente Jensen 46
Birger Hoff 11
Birgit Rysz 19
Birthe Næs 2
Bjarne Carstensen 44, 45
Bo 29
Bodil 38, 43
Bodil Carstensen 2, 44, 45

C

Charlotte Røder 2
Connie Caryesford 37
Conny Jacobsen 11

D

Dalby 19, 32
Dorrit Noldus-Nilsen 3, 23

E

Emma Bonfils 27
Erik Fiala 36
Erik Schliemann 23
Erik Stærk 14, 16, 28, 32, 33
Erling Madsen 3, 26, 31

F

Flemming Voss 23, 46
Frank Glassow 4

G

Gerda Sonne 2, 23, 29
Gerd Tvede 11, 19
Gina Jensen 35, 37
Gorm Skånstrøm 2, 11, 23
Grethe Strauss 22, 23
Gunnel Müller 28

H

Hanne Falkenstein 21, 28, 29, 35
Hans Christian Heidensleben 24, 28
Hans Grønberg 3, 21, 25, 29, 34
Henrik Kristensen 26
Henrik Løve 23, 46
Henrik Moltke 2

I

Inger Quorning 45

J

Jane Hjorth 23, 27, 36, 40, 41
Jenny Kammergaard 16
Jens Casupej 3
Jens Hage 7, 21, 23, 25, 31, 39
Jens Høite 5, 15, 30, 32, 33
Jes Gerstrøm 10
Jesper Alstrøm 21, 23, 25, 31, 42
Jette Ankerstjerne 4, 6
Jette Fogelstrøm 37
Jette Holm 25
Johan Hartmann 32, 35
Johannes Anker Larsen 8, 20
Judi Johnsen 11
Julie Grandjean 2, 8, 20, 30
Jørgen Kieler 4, 15, 32, 38
Jørgen Kops 2, 8, 21, 35, 40
Jørgen Lindegaard 21

K

Karen Blixen 24
Karen Prip 19
Kirsten Kragh 8
Kjeld Andersen 36
Knud Bjørn Eriksen 30
Knud Limschou 23, 40, 41

L

Lenette Jäpelt 9, 10
Lennart Dahlrøt 31
Lisbet Hein 2, 34
Lisbeth Hein 34

M

Mads Weltzer 3
Mariann Albjerg 3, 28
Mariann Fog 28
Merete Ammentorp 2
Morten Slotved 26

N

Nadja Maria Hageskov 26
Nina Høite 30, 32, 33, 35

O

Ole Bjerregaard 22
Ole Damsbo 29
Olsen Banden 11
Ove Sundberg 35

P

Palle Egense 35
Paul Ammentorp 5, 8, 14, 16, 17, 19, 30, 32, 33, 35
Per Ebert 5
Per V. Rasmussen 16, 23
Poul Henning Lundbjerg Hansen 7
Preben Grinderslev 46

S

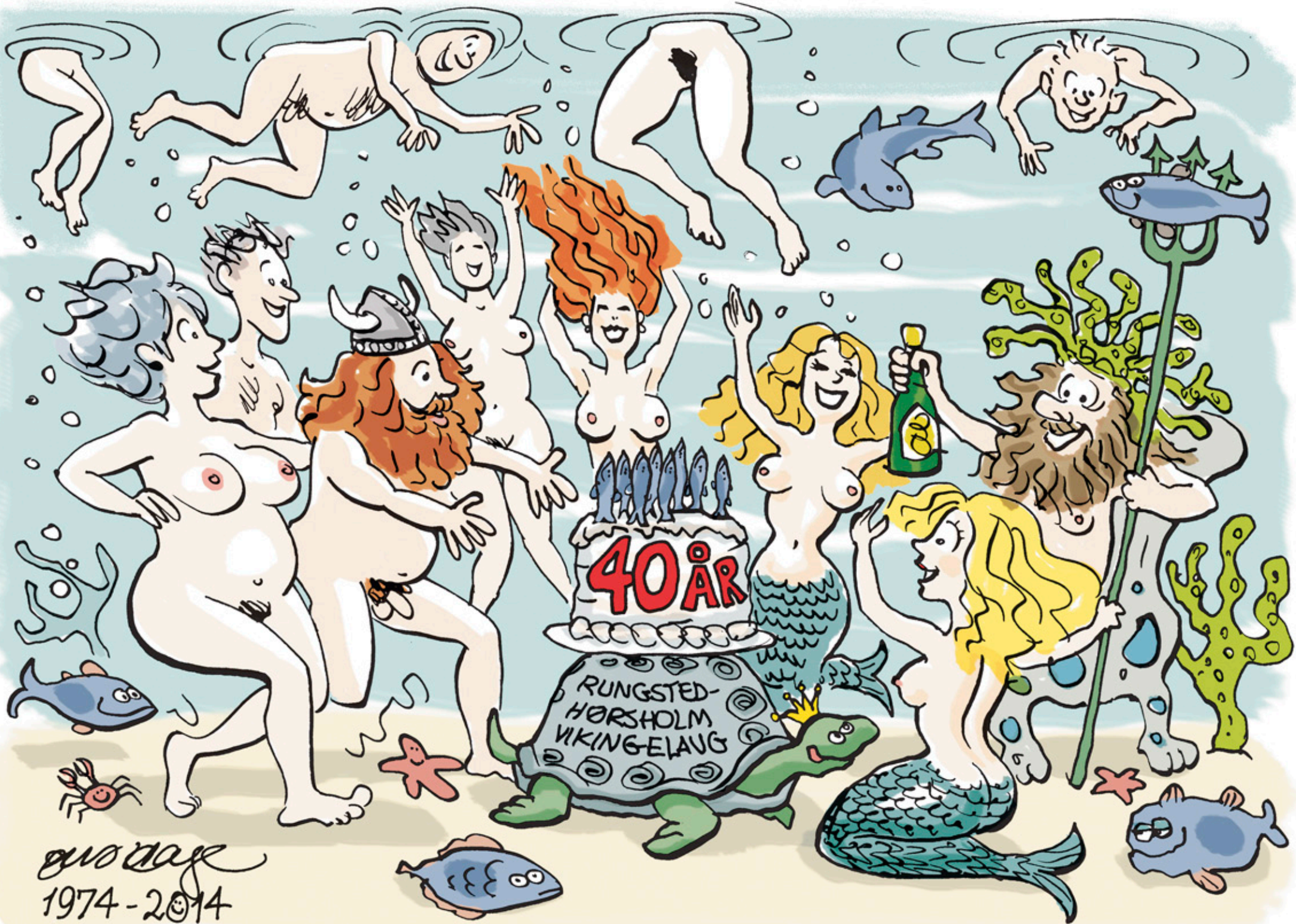
Silvio Berlusconi 29
Sven Bak-Jensen 11
Søren Iversen 21, 23, 46
Søren Søndergaard 23, 40, 41
Søren Wennemoes 23, 31

T

Thøger Johnsen 23, 25, 34, 35, 46
Tora Landgren 2, 14, 28, 32
Torben Grønvald 35, 46

U

Ulla Littmann Willumsen 23

Buo daa
1974-2014